

# విడివతి

సంపుటి 29 : మేనేజింగుఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 17

సంజీవరెడ్డిగారి ఏకగ్రీవ ఎన్నిక అనంతరం

## బసవరాజుగారివర్గం దాదాపు నశించింది!

### జె. పి. వర్గంగూడా యిదేవిధంగా అంతమైనా ఆశ్చర్యంలేదు!!

తెలంగాణలో యెన్నికల తరువాత, శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి ఏకగ్రీవంగా కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడుగా ఎన్నిక కావడంతో రాజకీయముగా అతిబలహీనపడిన వ్యక్తి ప్రస్తుతం ప్లానింగ్, డెవలప్ మెంటు శాఖమంత్రి శ్రీ నెల్లూరు బసవరాజుగారు. తెలంగాణా కాంగ్రెసువాదుల్లో అత్యంతపలుకుబడి, పనువర్తలు కల "నాయకుడు" గా ఈయన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రగతి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంలో ప్రవేశించారు. తెలంగాణాలో "కాదా" పంకట్రాపు" అని పిలిపించుచున్న ఈ రాజాగారు గత ఐదు మాసాలలో ఆయనకే-ఈయనకే యెందులోనూ పోలిక లేదని తేలిపోయింది. కాసంవత్సరం కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను నిర్ణయించడంలో, రాజకీయంగా తనకు పన్నిపాత సహచరులుగా ఉన్నవారిపట్లనే ఈయన ప్రవర్తన ఎన్నికల ఆనంతరం ఈయనబలం క్షీణించడానికి కారణభూతమైనది. పరిస్థితి యెంతవరకు పోయిందంటే నాయకత్వపు ఎన్నిక చరగడానికి పూర్వం గోపాలరావుఎస్పీజే, జె. పి. ముత్యాలరావు, పి. వి. నరసింహారావు, మందుముల నరసింహారావు, బొమ్మకంటి సత్యనారాయణరావు, కాంతాబాయి నర్సరా కాసన సభ్యులు, సంజీవరెడ్డిగారిని కలుసుకొని తాము "రాజావర్గం"వారం కామనీ, రాజాగారికి స్థానంఇస్తే తమకు ప్రాతినిధ్యం కలిగించిస్తామి కాదనీ స్పష్టపరచారు. అంతేకాక, తెలంగాణాకు సంబంధించినవ్యవహారాలలో జిల్లా రాజాగారిని సంప్రదించి ఉచితములే, నాయకత్వం విషయంలో తమ వైఖరిని పునరాలోచించుకోవలసి వుంటుందనిగూడా వీరు తెలియజేశారు. వీరితోడు శ్రీ ఎం. ఎన్. రాజలింగం లాంటి "వ్యవసాయ" ఉండనే ఉన్నారు. యిప్పటి పరిస్థితులలో సంజీవరెడ్డిగారిని బలపరచటానికి తమకు అభ్యంతరము లేదుకాని, ఆఫీసి రాజాగారి 'ద్యౌరా' నేయదలచుకోలేదనీ వీరు మొదటి నుంచి విశదీకరిస్తూనే ఉన్నారు. వీటన్నింటి ఫలితంగా శ్రీ సంజీవరెడ్డివర్గం బలపడింది. శ్రీ రాజావర్గం దాదాపు పూర్తిగా నశించింది. ఇక తెలంగాణాలో శ్రీ జె. పి. నర్సింహారావు వర్గంకూడా యిదే విధముగా అంతమైనా ఆశ్చర్యవలసిన అవసరములేదు.

\*

హైదరాబాదు పోలీసుక సంస్థల స్థితి

గతులు విచిత్రమైనవి. ఇవి పేరుకే ప్రావీణము సంస్థలు కాని వీటివాటాధనంలో అధికభాగం పెట్టుబడి రూపంలోనో, ఋణాలరూపంలోనో ప్రభుత్వానికి చెందివుంటుంది. అయినా వీటి నిర్వహణ మరేదో ప్రావీణ్యం కంపెనీ చేస్తుంది. వీటిలో లాభాలాక్షింపే నిష్పలు బహు తక్కువ. లాభాలంటూ వచ్చినా, అవినీతి, నిర్వాహకుల ఎత్తుగడల కారణంగా ప్రభుత్వానికిదక్కేలాధిం చాలాతక్కువ. ముమ్మడి బోధనలోని నిజాన్ ముగ్ధ స్థావరాలని తీసుకోండి. ఇది అనియోలోకల్లా పెద్దదైన పంచదార కర్మాగారం. పంచదార ఆమ్లకంఠో రాబడికూడా చాలాకామ్యు. ఆ యి నా చెరుకుపండించే రైతులకు వాటిలు ఎంతో కాలంనుంచి బికాయపడి ఉన్నాయి. ఉత్పత్తి అయిన పంచదారలో తెక్కువవచ్చిన బస్తాలు

కొనుక్కోవలసి వచ్చినా, నిర్వాహకులకు లాభాలుమాత్రం నిరాటంకంగాను, ఒక స్థావరాలని నిర్వహించవలసిన శ్రమపడకుండానే లభిస్తున్నాయి. అధికోత్పత్తిలోనూ ఈ కేడీ (Paddy) మిక్స్చర్ అవసరంలేదని కాస్త్రుల అభిప్రాయమే కాకుండా, ఆంధ్ర జిల్లాలలో అనుభవంకూడా తెలుపుతున్నది. ఇనా తమకువచ్చే లాభాలు పోతాయి కాబట్టి ఈ సంస్థను ఏం చేయాలో ప్రభుత్వానికి అర్థం కావడంలేదు. సిద్ధూరులోని కాగితంమిల్లు, కృత్రిమ సిల్క్ కర్మాగారాలు, హైదరాబాదులోని ఆర్మిస్సుసంస్థ ఇదెట్టిటిలో వుండవల్ల, కొంతకాలం క్రితం వాటి నిర్వహణను దిగ్గా సోదరులకు రామకృష్ణరావు మంత్రివర్గం ఆప్పగించింది. ఇలా కొటానుకోట్ల పెట్టు

ఎస్తుతున్నారు. ఆ ఒక్క సంవత్సరంలో ఈయన కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించి నందుననే, 1950లో వెల్లూరి నుంచి వర్గంలో మరు సంవత్సరం ఈయనకు స్థానం లభించింది. ఆ తరువాత కార్మిక మంత్రిగా ఈయన హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో భారత జాతీయ ప్రీడే యూనియన్ కాంగ్రెసు బలపడకుండా చూశారు. ఇందువల్లనే ఈయన్ను మళ్ళీ మంత్రిచేసే ప్రసక్తి వచ్చినట్లుడు, ఐ. ఎ. టి. యు. సి. పట్ల ఆయన పూర్వ వైఖరిని, తీర్థి ఖండాభాయి దేశాయి, సంజీవరెడ్డి గారికి ప్లాపం చేశారట. ఐ. ఎ. టి. యు. సి. కి ఏమాత్రం హాని కలిగించనని, శ్రీ బసవరాజు హామీ ఇచ్చిన విషయమే ఈయనకు మర్చి కార్మికశాఖ ఇవ్వడం జరిగింది. మరి ఏ కారణం చేతనో ఇప్పుడు దాన్ని ముఖ్యమంత్రి తీర్చి పంపివయ్యారు ఆప్పగించారు.

\*

ప్రభుత్వ శాఖలను మంత్రిల మధ్య గత వారం, ముఖ్యమంత్రి చేసిన పునర్విభజన కొంత వరకు సమంజసంగా ఉన్నా, మొత్తంమీద హేతుబద్ధంగా ఉన్నట్లు కనపడడంలేదు. శ్రీ జె. పి. వాడ గోపాల రెడ్డి ప్రతిభ అనుభవాలను, హాం కా ఖలో కంటే అల్పకాఖలో యెక్కువగా ఉపయోగించుకోవచ్చునదంతా ద్వంద్వార్థప్రాయాలకు తావు లేదు. అట్లాగే కనమూర్, భూసంస్కరణలకు శ్రీ కరా వెంకట్రావువంటి వ్యక్తి అవసరమే. ఎత్తైన శాఖకూడా ఇప్పుడు వెంకట్రావుగారికే. కాబట్టి తెలంగాణా గీతనివారు న్యాయాన్ని ఇప్పుడు అణిచవచ్చును. శ్రీ కొండా వెంకటగంగారెడ్డి, ఆంధ్రరంగిళ శాఖావ్యవహారాలను ఎట్లా నిర్వహిస్తాలో చూడవలసి ఉంటుంది. పోలే, ముఖ్యమంత్రి పాధారణ పరిపాలన, వాణిజ్యం, పరిశ్రమలు, హైకోర్టు, ఆరోగ్యం ఇన్ని శాఖలకు వాధ్యత వహించడం హేతుబద్ధమనిపించదు. పదమూడుమంది మంత్రిలు ఉన్నా ఒకేవ్యక్తి, ఈయన యెంతో సమర్థుడైనా, ఇన్ని శాఖల బాధ్యతను వహించవలసిన అవసరమేమిటో తెలియదు. యిది తాత్కాలికమే. అయితే మట్టిమూర్తులు ఒంటి రెండు వెలలలో ఉండవచ్చు.

## హైదరాబాద్ లేఖ

\*\*\* మా విలేకరి \*\*\*

ఎన్ని ఉంటాయో రానివికూడా అన్ని ఉంటాయి. కొంచెం అతిశయోక్తిగానైనా చెప్పవచ్చుంటారు. స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చెరుకుపంట ఉంటుంది. రైతుకంటే ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టివా రైతుతో సమానంగా పంట ఉండదు. మరొకఉదాహరణ: హైదరాబాదు కెమికల్ అండ్ ఫ్లోరైజర్ కంపెనీ. అల్లావుద్దీన్ అండ్ సన్స్ అను ప్రవీణుల సంస్థ వీని నిర్వాహకులు. కాని ఇందులో నూటికి 51 వంతు చాటాలు ప్రభుత్వానివి. రిపాయిన్ ఎరువులు ఉత్పత్తి చేయడంలోనూ ఈ సంస్థ పదిసంవత్సరాలక్రితం స్థాపితమైనది. కాని వీరు చేస్తున్నది ఎరువుల పంపకం మాత్రమే. రిపాయిన్ ఎరువులను కొని అందులో మరేదో పదార్థం ఒకటి కలిపి, "కేడిమిక్స్" పేర, ప్రభుత్వానికి ఆమ్మతారు. ప్రభుత్వం దాన్ని రైతులకు ఆమ్మతుంది. ఇది తప్పు మరొక ఎరువును కొనడానికి వీలులేదని ప్రభుత్వం నిష్పయించడంవల్ల, రైతులు హెచ్చుధరకు ఎరువు

బడి ఉన్నప్పటికీ, కోవనీయ స్థితిలో ఉన్న పరిశ్రమలకు పునర్వ్యవస్థీకరించాలని సంజీవరెడ్డి మంత్రివర్గం చేసిన నిర్ణయం సరియైనదే. కాని ఈ విషయ వెలలలో పరిశ్రమలకు మంత్రి గావున్న బసవరాజుగారు, ఈ విషయంలో తోడ్పడవంతుడనే ఆయన్నుంచి ఈ శాఖను ముఖ్యమంత్రి తీసుకున్నారని ఇక్కడ భావించబడుతున్నది.

\*

కార్మిక సంస్థల విషయంలో బసవరాజుగారి వైఖరి మొదటినుంచి కాంగ్రెసు ఆధిప్త్యవర్గ విధానానికి వ్యతిరేకంగా ఉంటూవచ్చింది. అసలు ఆరేలేక కార్మిక నాయకుడు అని చెప్పుబడుతున్న ఈ యి సి. నిజంగా కార్మిక నాయకత్వం వహించింది ఒక్క సంవత్సరం మాత్రమే. కనమూర్ నిస్థు కాని తెలుగు వ్యక్తికోసం ఎవరూ దొరకక, నిజాంస్టేట్ రైల్వే ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ వారు, శ్రీ బసవరాజును 1949.లో అధ్యక్షుడుగా



రాజాజీ

# రామాయణం

శ్రీమతి కొలకుల సావిత్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

విశ్వామిత్రుడు, ఇరువురు రాక్షసులూ ఆరాత్రి సరయూనదీతీరమున గడపిరి. విశ్వామిత్రుడు తీసికొనుటకు పూర్వము విశ్వామిత్రుడు రాక్షసులకు "బల-అతిబల"యను రెండు రహస్యమంత్రముల నుపదేశించెను. అవి వారిని శ్రమకు దూరముచేయును. ఎట్టి అపాయమునుండి యొనను కాపాడును. నది యొడ్డైన ఆరాత్రి వారు పచ్చని గడ్డిమై బయండిరి.

మరునాడు తెల్లవాటివెంటనే మహర్షి, రాక్షసులూ పయనము సాగించిరి. వారు అంగదేశమున కామాశ్రమమున కేరి. ఆచ్యుతి యువల సమక్షమునకు రాక్షసులను గొని పోయి, ఆ ఆశ్రమము పూర్వచరిత్రను విశ్వామిత్రుడు వారికి వివరించిచెప్పెను.

విశ్వామిత్రుడు వారిలో "ఇది ఈశ్వరుడు దీర్ఘకాలము తపనాచరించిన ప్రదేశము. ఇచ్చోటనే తెలివిమాలిన శ్రేష్ఠుడైన మన్మథుడు శివునిపై తన పుష్ప బాణముల బ్రయోగించి తీవ్రమైన అగ్రహమునకు గురియై భస్మయయ్యెను. అప్పటినుండి ఈ ప్రదేశము కామాశ్రమమని పిలువబడుచు న్నది. కామము అనగా "ప్రేమ" అని చెప్పెను.

ఆరాత్రి వారు ఆ ఆశ్రమమునుబట్టి అతి సులభమైనదిగా ప్రాకారమున యథా విధి తమ కాలకృత్యములు తీర్చుకొని మహర్షి

ఆశ్రమ కన్యలు పయనముసాగించి గంగానదీ తీరమునకేరి. యువలచేత నిద్రముగా నుంచ బడిన శివుని నదినిదాటిరి.

సచీదుర్వర్ణమున పయనించు చంద్రుడు రాక్షసులకు ఒక శబ్దము విని అది యేమని విశ్వామిత్రుని ప్రశ్నించిరి. సరయూనది గంగానదిలోనికి ప్రవహించుచు ఘోషించు చున్నదని ఆతడు తెలిపెను. ఇరువురు రాక్షసులూ ఆ రెండు పవిత్రనదుల సంగమస్థానమునకు మానధ్యాయముతో నడుస్కరించిరి.

ఒకనదివైన, ఒకగిరివైన, ఒక చెట్టువైన, మేఘమువైన మట్టి యేవస్తువువైనను బలమైన శ్రేష్ఠుడైన భగవంతునిగా నుద్దేశించి భగవదర్చన సమర్పించినచో నిశ్చయముగా నెవరికైనను ప్రతిఫలము దక్కుచున్నది. ముఖ్యముగా పవిత్రమైన నదులు, దేవాలయములు, విగ్రహములు తరలిరములుగా భక్తి, ఆరాధన, లక్ష్యములుగా నేర్పడి మిక్కిలి సులభముగా మన మనస్సులను భగవంతునిపైపు మరల్చుటలో దోహదము చేస్తుంది.

గంగానదిని దాటిన యనంతరము విశ్వామిత్రుడు రాజపుత్రులు కూర్మపుంగుల అణుపులచే ప్రతిధ్వనించుచుండి దట్టమై భయంకరముగానున్న మహాద్రావమున దుర్గుట ప్రయాణము సాగించిరి.

విశ్వామిత్రుడు రాక్షసులలో "ఇది దండకారణ్యము. ఈ భయంకరమహాద్రావము పూర్వము మానవ నివాస ప్రదేశమైయుండెను.

ఒకానొకప్పుడు ఇంద్రుడు వృశ్చని సహించిన పాపముచే అపరీతుడై దేవలోకము నుండి భ్రష్టుడయ్యెను.

"దేవతలే ఇంద్రుని నిర్మలనిగంగా నేయు కార్యమునకు పూనుకొనిరి. వారు పవిత్ర నదులనుండి అలముల గొనితెచ్చి ఆతనికి మంత్రోచ్ఛారణ చేయుచు స్నానం వాచించిరి. ఇంద్రుని నిర్మాణ్యునిగంగా నేవైన జలము భూమిలోనికి ప్రవహించుటచే నేలకు బుట్టినిగూర్చి ఆత్యంత పారవశ్యమైన ప్రదేశముగా నేమెను." అని యెఱిగించెను.

మృత్యుచెందిన సమస్తవస్తువులు, దుర్బిన శవములు, దుర్గంధ పూరితమైన సర్వపదార్థములు భూమిలో పూర్వబడిన యనంతరము అవి తీయని గడ్డిగాను, మొక్కలుగాను, మంపలు మద్దుగాను రూపము గొందును. మార్మభూమి రహితమహాద్రావ మిట్టిదియే!

విశ్వామిత్రుడు వారిలో ఇంకను నిట్లు చెప్పెను. "నుండందను యథుని భార్య తాటకయు గామె కుమారుడు మారీచుడు భ్రష్టము చేసి, యీ యరణ్యమును భయంకరపరిచి శముగా నేవినంతవఱకు చాలకాలము ప్రజలు ఇచ్చట సంతృప్తులై సుఖముగా జీవించుచుండిరి. వారికిను ఈ అడవిలోనే యున్నారు. దేవతలు మిమ్ము గాపాడుకొని!"

"తాటక భయముచే ఎవరను ధైర్యము చేసి యందు ప్రవేశింపరు. ఆమె మాత్రమే గుల బలముగలిగిన రక్కసి. ఈ మహాశక్తువు వారినండి అరణ్యమునకు విముక్తచేయుటకు మిమ్ములను ఇచ్చటికిగొని తెచ్చిరి.

"యువల కష్టములకు కారణభూతయైన ఈ రాక్షసిని నీవు నాశనము చేయలేవను సందేహము నాకులేదు" అని తెలియజెప్పెను.

ఇదిశ్రద్ధతో వినిన రాముడు మహర్షిని "మీరు ఆమె యుద్ధంగనయని చెప్పినారు. యథులంత బలవంతులని నేను వినియుండలేదు. అదియునుగాక కేవలము ఒక స్త్రీ అంతశక్తిని కలిగియుండుట ఎట్లుసంభవము?" అని ప్రశ్నించెను.

అంత విశ్వామిత్రుడు రామునితో "నీవు సరియైన పరీక్షల నడుగుచున్నావు. దీని కింతయు హేతువు బ్రహ్మ అనుగ్రహించిన మాము. ఆ కాలమున మహావనము యథుడు వసించుచుండెను.

"ఆతడు సంతాన విహీనుడైనందున దపం వాచించెను. అతని తపస్సునకు బ్రహ్మ మెచ్చి 'నీకు చక్కని కుమార్తె కలుగును. ఆమె గొప్ప భుజబలము కలిగి పెరుగును. కాని నీకు పుత్రప్రాప్తి లేదు.' అని ఆశీర్వాదించెను. నుకేతువు పుత్రుడయి యీ తాటక. ఆమె అందగడ్డె; మఱియు బలవంతురాలు. నుండయను యథుని యెఱ్ఱుడెను. వారి పుత్రుడు మారీచుడు."

"ఒకప్పుడు నుండ మహర్షియగు అగస్త్యుని కాపమునకు గురియై మరణించెను. దీనివలన తాటకకు మారీచునకు జోషముకేకై అగస్త్య మహర్షివైబడి పీడింపగా నామహర్షి వారిని రాక్షసులై మానవుల పీనుగులను దిని తీసింపుడని శపించెను. అందువలన తాటక ఇప్పుడు కురూపియైన రాక్షసిగా మారిపోయెను."

"అప్పటినుండి ఆమె మారీచుడు అగస్త్య మహర్షి ప్రదేశమైన యిచ్చట నివాసులకు ఉపద్రవములు కలిగించుచుండిరి. స్త్రీనిక బంపుట శ్రుతియధర్మమునకు విరుద్ధమని భావించి వెనుదీయవలదు!"

"దాని మర్యాదములు సహించరానివి. అది ప్రభువైన రాక్షసి. మగవాడైనను, అదేదైనను, అట్టిప్రాణిని కత్తింపుట రాక్షస ధర్మము. మానవుల రక్షణకొరకు శ్రూరపుంగులను నెట్లు సంహరింతు? యట్లు భీమిని సంహరించుట సమంజసము?"

"పరిపాలకుని బాధ్యతలో ఇదియొక పవిత్ర ధర్మము. నేరములతోపూర్వ పలువుర స్త్రీలకు మరణదండన విధింపబడుచుండెను. కనుక నీవు సందేహించవలదు" అని ప్రోత్సహించెను.

అన్ని దేశములలోను, అందఱు ప్రజలలోను స్త్రీలకు మరణదండన విధింపరాదను పూర్వాచారముండెను. కాని సాధారణ సంరక్షణకు అవసరమైనప్పుడు మాత్రము ప్రతిభాసము లోను గొప్ప మనహాయింపులు గలవు.

రాముడు విశ్వామిత్రునితో "మిమ్ములను ప్రశ్నింపక మీ ఆజ్ఞను పాలింపవలెనని మా కంద్రాగారి ఉత్తరవు. మీ ఆజ్ఞాన మేరకు ప్రజల సంరక్షణసాధ్యముగోచితు మేము తాటకను సంహరింతుము" అని నడిచెను.

ఇట్లుచెప్పి రాముడు వింటిని దిగించి వారిని గట్టిగా పారిచెను. అరణ్యమంతయు ఉజుము వంటి తెల్లవపు సవ్యధితో మాలుమ్రోగెను. సమస్త కూర్మపుంగులు భయముతో నల్లాడి పోయెను.

రాముని ధనుష్టంకారము విని తాటక దిగ్భ్రమించెంది, తన రాజ్యములోనికి ఎవరు చొరబడిరాయని ఆశ్చర్య చకితురాలయ్యెను. జోషముతో నుండిపడి, శబ్దము వివేచింపని విశవ పరుగిడి రామునిపై దూకెను. వెంటనే పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను.

మొదట రాక్షసుడు రాక్షసి అపయవములను మాత్రము జోసి ప్రాణములతో విడిచి పెట్టవలెనని కలం చేసెను. కాని తాటక యొక్కొచ్చుడి భయంకరముగా నైబడి ఆకాశమున కెగసి రామలక్ష్మణులపై రాళ్ళు దువ్వెను. ఇరువురు రాక్షసులూ ఆ దెబ్బకు నాశ్యసంరక్షణ గావించుకొనుచుండిరి. పోరాటము సాగుచుండెను. ఆ రక్కసిని వెంటనే తెగటార్చుక ఇంకను జాగుచేయుచుండుట యెలయని విశ్వామిత్రుడు రాముని హెచ్చరించెను.

"ఈ విధముగా పోరాటము ముగియదు. ఆమె కనికరమునకు అర్హురాలుకాదు. నూర్మదస్తమించుచున్నాడు. రాక్షసుడు రాక్షసులు ఆత్యంత బలవంతులగుదురని గుర్తించుకొనుము. ఆలస్యము చేయవలదు" అని విశ్వామిత్రుడు హితబోధ చేసెను.

ఆ విధముగా మహర్షిచే రాముడు బోధింపబడి తాటకను సంహరించుటకు నిశ్చయించుకొని భయంకర శస్త్రమును ఆమెపై గుటి చూచి వదలెను. అది తాటక హృదయమును తొచ్చి చీల్చి వేసి. ఆ సహ్యాకరమైన యాకృతితో తాటక ప్రాణ విహీనయై నేల కొలగెను.

దేవతలు ఉత్సాహపరులై, విశ్వామిత్రుడు ఆనందపరవశుడై రాముని యాలింగనమును చేసికొని ఆశీర్వాదించెను.

తాటక మరణముతో ఆ అరణ్యమునకు కాపవిమోచనమై, మాచుటకు సౌందర్య విలసితుయ్యెను. ఆరాత్రి రాక్షసులచ్చట గడిపి మరునాటి యుదయమున విశ్వామిత్రుని యాశ్రమమునకు బయలుదేరిరి.

ప్రాకారమున విశామిత్రుడు రాముని తన ప్రక్కకు చేరదీసికొని దీవించి "నేనతి సంతోషకాంతుడనైతిని. నీ వాసస్థి న మేలునకు నేనేమి ప్రతిఫల మొసంగగలను? సమస్త శస్త్రముల వినియోగమును గూర్చి నీకు బోధించెదను." అని పలికెను.

ఈ విధముగా నుడిచి విశ్వామిత్రుడు రామ తపస్సుచే సంపాదించిన విశ్వాస్త్రములను ద్విరామ చంద్రున జొసంగెను. అనేక దివ్యశస్త్రముల వినియోగించు పద్ధతులు పశము చేసికొనుటకు ఉపసంహరించుకొనుటనుగూర్చి ఉపదేశించెను.

వారు ప్రయాణమును సాగించుచుండగా

గౌరవ నిత శీల

పువ్వు రెకు వంటి  
పరిశుభ్రమైన  
ముఖవర్ణము  
కోసం నేను  
'కావినీయా'  
స్నో  
వాడెదను

అని భరతనాట్యప్రతిమ ప్రజయంతిమాల అన్నది

ANGLO INDIAN DRUG AND CHEMICAL CO. BOMBAY

Sole Agents for Andhra State: M/s Vijaya Agencies, P. B. No. 109, VIJAYAWADA-1.



# త్వరలో మంత్రివర్గంనుండి శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారి విరమణ?

రాజ్యసభకు ఎన్నికవుతారా?: విదేశాలలో పర్యటించే ఆలోచనన్నదట

మంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణం కాశేడుగాని, కాఖల పునర్నిర్మాణమే జరిగింది. మంత్రి వర్గములో కొత్తవారిని చేర్చుకోడం కాక లోపుంటుంది అన్నాడు సంతకరెడ్డిగారు. కాని గత ఆనుభవాన్నిబట్టి సంతకరెడ్డిగారు మంత్రివర్గాన్ని పునర్నిర్మిస్తారంటే, రాజకీయాలు తెలిసిన వారెవరూ విశ్వసించడంలేదు. ఇలా ఆశి ప్రాయ పడడానికి ఆధారంలేకుండా పోలేదు. గత నవంబరు నుండి మొన్నటివరకు ఎంతమందిని మంత్రులు చేస్తానన్నది, వారికి వివిధంగా ఆకాళం గం కలిగించింది రాజకీయజ్ఞులకు తెలియనిదికాదు. కడకు వెంకటయ్యగారు అన్ని సన్నాహాలు పూర్తి చేసుకొని, ప్రాధరాబాదుకు చేరుకుంటే, చివరన తెలంగాణామంత్రి ఎవరైంది తెలలేదనే సాకుతో వెంకటయ్యకు ముగించిన విషయం గూడా కొత్తగాదు. అటువంటిప్పుడు యిప్పుడుమాత్రం చేస్తాడని ఏమిటి అని రాజకీయవాదుల పక్షం. ఎంతవరకంటే పునర్నిర్మాణం పూర్తి ఎల్లప్పుడూ ప్రస్తావనలో వుంటుంటే, తన మంత్రివర్గం పబ్లింగడిచి పోతుంటుందని వారి ఆశి ప్రాయమని రాజకీయ పరిశీలకుల వూహ.

ఇతే యిప్పుడుగాకపోయినా పునర్నిర్మాణంమాత్రం తప్పక వుంటుందని బాధ్యతగల ఒకనాయకుడన్నాడు. గోపాల రెడ్డిగారు మంత్రివర్గానికి రాజీనామా ఇస్తారని, అప్పుడు పునర్నిర్మాణంజరుగ వచ్చునని వారన్నారు. గోపాలరెడ్డిగారు యిప్పుడేమంత్రివర్గంనుండి విరమించు కుంటున్నారని, కాని మరికొంతకాలం వుండమని సంతకరెడ్డిగారు కోరినందున అంగీకరించారని, ఏమైనా సెప్టెంబరు నాటికైనా వారు రాజీనామా యిస్తారని గూడా వారన్నారు. మంత్రి వర్గానికే గాకుండా, శాసనసభ్యత్వానికిగూడా రాజీనామాయచ్చి, రాజ్యసభకుపోవాలనే ఆలోచనగూడా గోపాలరెడ్డిగారికి కలదని తెలుస్తున్నది. శాసనసభకుగాకుండా, పార్లమెంటుకు పోవాలనే ఆలోచన గోపాలరెడ్డిగారికి గత ఎన్నికల ముందు నుండి వుంటున్న మాట మాత్రం యదార్థం. మంత్రివర్గాన్నుండివైదొలగిన

## కళా రివీన్యామంత్రిత్వం మునుపటివలే స్థావరకత చెందాలే!

తర్వాత, గోపాలరెడ్డిగారు విదేశ పర్యటన గావిస్తారట. వారి రాజీనామా అవంతరం మంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణం పూర్తి వుంటే వుండవచ్చునంటున్నారు. వేచిచూద్దాం.

★ గోపాల రెడ్డిగారికి ఆర్థిక కాఖ యిప్పుడు ఉంది. అది వారికి ఉన్నదే యిప్పుడు ఉన్నదే. ఈపది వారు చేరినప్పుడే గతవుంటే ఎంతకాకుండా?

అసలు యీ ఆర్థిక కాఖ గోపాల రెడ్డిగారికి, రాజకీయంగా సరిపడలేదు. దీని వల్లనే ఆయనపై కావలసినంత విమర్శ వచ్చింది. పూజమొకు వ్యవహారం తెలియని మనిషి ఆయన, సంతకరెడ్డిగారిలాగా సవాళ్లు విసరడం చేతగాదు. ప్రకాశం గారిలాగా ముందు వెనుకలు చూడకుండా ఖర్చు చేస్తే తర్వాత

### ఆంధ్ర భావతరంగాలు మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

గాడు. లోటువుంటే మనమీదే అనుకొని సరుకుపాపడం గిట్టదు. గాలివాటం గమనించి చేసినా చేయకపోయినా ఆకాళురితమైన వాగ్దానాలు సలీనుగాచేసి, 'శ్రీ' కొట్టించుకోడం అలవాటు చేశాడు. రాష్ట్ర ఆర్థిక దుస్థితి తెలిసి, దానిని చక్కపరచాల్సిన బాధ్యతంతా. తన భుజస్సంధాలమీద వున్నదని భావించి, కొత్తపన్నులు వేసి, లోటు

తగ్గింది. ప్రజలచేతనే గాకుండా సంతకరెడ్డి, అల్లూరు సత్యంబోటి స్వవర్గీయుల విమర్శలకు గురియై గూడా నుక్కరి మిక్కిలి అవకుండా వుండవచ్చు. అలాంటివారికి తిరుగా ఆర్థిక కాఖ యివ్వబడిందంటే, కొంతకాలమైతే మాత్రం, మరలా వ్యతిరేక కోరికెచ్చుకోడంగాచే వుంటుంది. ఏమైతే ఏమిటి వారి ఆభిమానకాఖ. "నన్నేమి చెయ్యమంటావు. మా పెద్దన్న (elder brother) చేస్తే గదా!" అని తప్పించుకోడానికి సంతకరెడ్డిగారికి మరలా ఒక అవకాశం దొరికింది.

★ వెంకటాద్రిగారికి పాత రివిన్యూకాఫ్ వచ్చింది. మద్రాసు రివిన్యూమంత్రిగా, భారతదేశంలోకంతా ప్రప్రథమంగా జమీన్ దారీలను రద్దుచేసి, భారతీగన్నాను శ్రీ వెంకటాద్రి. తర్వాత వారి మంత్రిత్వం సాధ్యత చెందలేదు. మద్రాసు రివిన్యూమంత్రిగా వారుమిగిలిన ఇనాముల రద్దుసమస్య, రాజకీయపాధికుల సమస్య అట్లానే నిల్చులావున్నవి. వీటిని సక్రమంగా పరిష్కరించి ఇనా

మైతాం కృతజ్ఞతను, దేశభక్తుల ఆభిమానాన్ని పొందగలరని ఆశిస్తాము. ★ మొన్నటి పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకంగా పనిచేశాని, కాంగ్రెస్ తో ఢీకొన్నారనే ఆరోపణపై రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీ కొమ్మారెడ్డి మాన్య వారాయలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సభి మాజీస్పీకరు శ్రీ నిల్లపాటి వెంకట్రామయ్య, వికాఖల

దం జిల్లాపోర్టు మాజీఅధ్యక్షుడు బుచ్చి అప్పారావు వగైరా ముఖ్యులు 13 మంది కాంగ్రెస్ నుండి తొలగించబడ్డారు. "నిన్ను కాంగ్రెస్ నుండి ఎందుకు తొలగించగూడదో సంచాయిషీ చెప్పుకో" మన్నాడు చల్లపల్లిని.

కాంగ్రెస్ లో క్రమశిక్షణ కాపాడడం అవసరం. సంస్థకు విరుద్ధంగా వడిచేవారితై చర్యలవరకు అవసరమే. దీనిని కాంగ్రెస్ వాదిగావుండే ప్రతి ఒక్కరూ సమర్థించవలసిందే.

కాని యీ క్రమశిక్షణ ప్రశ్న యీనాడే వచ్చిందా? క్రమశిక్షణపట్ల వీరికి యీనాడే శ్రద్ధకలిగిందా? అనేది ప్రశ్న. యిదివరలో ఎంతోమంది కాంగ్రెస్ ముఖ్యులు ప్రత్యక్షంగా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకంగా పనిచేశారు. ఈ విషయం ఆంధ్ర నాయకులకే గాక, ఆగ్రనాయకుల వ్యప్తిగూడా తినుక పోబడింది. కాని ఆనాడు ఆలాంటి వ్యర్థులపై ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ఆధిపతీకుల చర్య వీరు కోలేదు సరిగదా, అసలు విచారణగూడా

జరపలేదు. ఇంతెందుకు, మొన్నటి పార్లమెంటు ఎన్నికలలో తను వ్యతిరేకులకు సంతకరెడ్డి వర్గంలోని ముఖ్యులు కొందరు వ్యతిరేకంగా చేశారే, వారిమీద చర్యలనులే చేసి? ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ అల్లూరి సత్యనారాయణ రాజగారి స్వంత నియోజకవర్గమైన నరసరావుపేట కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి ఓడిపోయాడు. రాజగారు ఆ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి పనిచేయలేదనే అపవాదం గూడా వచ్చింది. అనంత వూరు

—కొరవ 9 వ పేజీలో

**ఆంధ్ర మంత్రులు:**  
**వారి శాఖలు**

నిలం సంచీవరెడ్డి  
ముఖ్యమంత్రి, సాధారణ పరిపాలన, పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం, ఆరోగ్యం, ప్రాజెక్టు, సమాచారం, రవాణాకాఖలు.

కొండా వెంకటరంగారెడ్డి  
చక్రం, పాలిస్, మద్యనిషేధ కాఖలు.

కళా వెంకట్రావు  
రివిన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్, భూసంస్కరణలు, అల్పవిద్యుత్ కాఖలు.

బెజవాడ గోపాలరెడ్డి  
ఆర్థిక, వాణిజ్యపన్నుల కాఖలు.

వల్లూరు బసవరాజు  
స్థానిక, అభివృద్ధికాఖలు.

పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డి  
వ్యవసాయ, అటవీకాఖలు.

జె. వి. నరసింగరావు  
ఇన్డ్రెగ్రేషన్, విద్యుచ్ఛక్తి కాఖలు

యస్. బి. ప. పట్టాభిరామరావు  
విద్యాకాఖ

మందుముల నరసింగరావు  
భవనాలు, రహదారులు, పునరావాస కాఖలు

కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి  
స్థానిక వ్యవసాయకాఖ

గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడు  
వ్యాయకాఖ, సహకారీలు కొద్దులు, కైన్లు, దేవదాయ ధర్మాదాయ కాఖలు

దామోదరం సంచీవయ్య  
కార్మిక, సాంఘిక సంక్షేమ కాఖలు

మొహి నవాబజంగ్ బహదర్  
సహకారకాఖ.

**ఆయుర్వేదోపధములలో కొన్ని పెద్దపేర్లు**  
**కవిరాజ్ య. య. సేన్ గారి**

- కర్పూరారిష్ట:-**  
వాంతులున్నా-పుండ్రున్నా అన్ని రకాలభేదములను వెంటనే ఆపుతుంది కలరాను తక్షణంఆపుతుంది. ఒక్క సేసా ఆనేకప్రాణాలను రక్షిస్తుంది.
- కస్తూరి కల్పరసాయన:-**  
ఆగిపోయే గుండెను, పడిపోతుండే నాడిని, ఉద్రేకపరచి హృదయము నకు బలమును చేకూర్చి, భయంకర పరిస్థితులనుండి కాపాడగల శక్తి కలదిమైన ఔషధము. ఒక సేసా యెప్పుడూ శతవునుకోరిగింది.
- అశోకారిష్ట:-**  
పాటిలేని గర్భాశయ ఔషధము. స్త్రీల యుతుకోషములను హరించి
- వేంటనే పనిచేయును. స్త్రీల ఆరోగ్యమును కాపాడును. ఒక పాక వాడినూచిన తెలియును.**
- ప్రమాతారిష్ట:-**  
గర్భిణులు, బాలికల మున్నగు నున్నితమైన ఆరోగ్యమును గలిగిన స్త్రీలకు బలమును చేకూర్చేందుకు యెన్నో మూలికలతో రియారు చేయబడిన ఔషధము.
- దశమూలారిష్ట:-**  
నరములపోడికి ఉత్తమ ఔషధము. నరముల బలహీనత - వ్యసన భావము, నిష్కర్మత, నిరుత్సాహము మొదలు అలసటను పోగొట్టును.

**కవిరాజ్ య. య. సేన్ అండ్ కంపెనీ**  
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్  
18/1 & 19, లోయర్ చిత్తూర్ స్ట్రెట్ - కలకత్తా-1.  
ఆంధ్రప్రదేశ్ పోస్ట్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:- సి. ఆర్. గోపాల్ ప్రసాద్ - నెల్లూరు



**మూలవ్యాధి - లూటీలకు సాటిలేని చికిత్స**

\* \* \*

మూలవ్యాధి, లూటీ, ప్రణములు అపరేషన్ లేకుండా మందుతో స్వల్పకాలములో నెమ్మది చేయబడును.

**డా॥ దనంజయనాయుడు**  
128, శివరంవారిచిది,  
నెల్లూరు

**దేవాలయం కట్టడమునకు తెండర్లు**

\* \* \*

కోస్తాలో పూటూరు, శ్రీ సాగరేశ్వర స్వామి దేవస్థానమునకు సంబంధించిన కల్యాణా మంటపము నిర్మించుటకు యీ దిగువ ఆద్ర ముద 5-5-57 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటల లోగా తెండర్లు కోరడమయినది.

పనిపేరు: ఎస్టిమేటు: కాంక్ష: డిపాజిటు: కల్యాణ మం } 1225/- 1050/- 50/-  
టంపనిర్మాణం }

తెండర్లు 5-5-57 తేదిన సాయంత్రము 4 గంటలకు పరిశీలించబడును. అంగీకరింపబడిన తెండరుకు 30-6-57 తేదిలోగా సదరు పని పూర్తిచేయవలెను.

పూటూరు } --బి. దశరథరాం,  
22-4-57 } ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

**దేవాలయం రిపేర్లకు తెండర్లు**

కోస్తాలో పూటూరు, శ్రీ వైలాసనాథ స్వామి దేవాలయమునకు చెందిన యీ దిగువ పనులకు నీలు చేసిన తెండర్లు కోరడమైనది.

పనిపేరు: ఎస్టిమేటు: కాంక్ష: డిపాజిటు: ప్రహరీగోడలు } 1400/- 1260/- 70/-  
రిపేరు.సిమెంటు }

వామానకాల } 4000/- 3600/- 200/-  
రిపేరు }

(తెండరుదారులు డిపాజిట్టును, తెండరుతో పంపవలెను. తెండర్లు 4-5-57 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలలోపల దిగువ సంతకముచేసిన వారి చేరవలెను.) తెండర్లు 4-5-57 తేది సా॥ 4 గంటలకు పరిశీలించబడును. భూయపడిన తెండరుదారుల సదరు పనులను 30-6-57 తేది లోగా పూర్తిచేయుటకు సిద్ధంగావుండవలెను.

--బి. దశరథరాం,  
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

**గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో**

C. C. 45 of 51. E. P. 226 of 56.  
The State of Andhra represented by Dt., Collector - Nellore -D. H. Saniseti Venkatasubbaiah -J. D. ప్రతివాదితొలుకు యీ క్రింది షెడ్యూలు ఆర్డిని యీ సంబంధ దీక్షిక్రై కోర్టువారి ఎదుట 3-6-1957 తేది యేలం జరుపబడును.

**షెడ్యూలు:-** నెల్లూరుజిల్లా నూనూరుకేట తా॥ మన్నారపొలూరుగ్రామంలో ప్రతివాది తా॥ పూరిల్లు, తాళిఫలంనకు మాన్యులు: [రూ] వామాను చెంగయ్య యింటిగోడ [ర] రాజ రాట [ప] దొరగొల్ల మునిరామయ్య ప్రహరీ గోడ [పు] గట్టు వెంకటసుబ్బయ్య పెరటిగోడ యీ మాన్యులలో పూరిల్లు ఒకటి. యిందుకు సంబంధించిన 7 అంకెముల తాళిఫలం, తలుపులు, ద్వారాబందరములు ఏవో. సర్కారు వాటరూ. 500-0-0 లు.

--యస్. సుబ్రహ్మణ్యకయ్యర్,  
గవర్నమెంటు ప్లీడరు.

**చందానంబరు**

మా చందాదారులు చందా పంపినా, బాలులువాసినా, యేమికోసనా చందా నెంబరును తప్పుక తెలుపండి. లేమన్న జవాబు ఆలవ్యమాగుండి.

--మేనేజరు - జమీన్దార్లు.

**జమీన్దార్లు**

పావళంబి చెర్రె బహదూర్ ద్వారా  
5 జైలాఖం 1879 (26-4-1957)

**శ్రీ కళా వెంకటాపుగారి రివిన్యూ మంత్రిత్వం**

శ్రీ కళా వెంకటాపుగారికి రివిన్యూ మంత్రిత్వం కేటాయింపబడడం సంతోషించదగిన విషయం.

అవిభక్త మద్రాసు రాష్ట్రం లో రివిన్యూ మంత్రిగా శ్రీ వెంకటాపుగారి సేవ అపారమైనది. ఆనాడు వారిపట్టుదల, కృషివల్లనే యావద్భారతదేశంలో పృథ్వీధుల మంగా జమీన్దారిలరద్దు మనరాష్ట్రంలోజరిగింది. ఆనాడు హైదరాబాద్ పరిశీలనలకు, ఇనాములన్నీగూడా గద్దయిపోయివుండేవి. కాని అప్పుడు వాటిరద్దు సాధ్యపడలేదు. ఆ సమస్య యింకాగూడా అపరిష్కృతంగానే వున్నది.

జమీన్దారిలరద్దుతోపాటు, దేశసేవకులైన వారికి భూ పృథాన పరిణాతికరుణాదా వెంకటాపుగారి జనకులు. వారి హయాంలో ప్రారంభమైన యీరాజకీయ బాధితులసమస్య, పదేళ్ళుఅనంతరం, వారు తిరుగా రివిన్యూమంత్రి అయ్యేవరకు నిలిచి వుండడం గమనార్హం. బహుశా వెంకటాపుగారి చేతిమీదుగా ప్రారంభమైనదికాబట్టి, వారివల్లనే పరిష్కారం కావలసివుండే యింతకాలం నిలిచివున్నదేమో!

వెంకటాపుగారు రివిన్యూ మంత్రిగా తాను ముందు మూడు సమస్యలపట్ల శ్రద్ధ వహించ గలనన్నారు. కాని, రాజకీయ బాధితులు, భూసంస్కరణలు, గ్రామోద్యోగల సమస్యలతోపాటు, ఇనాం నైతులకు గూడా పూర్తిస్వాయం చేయగలసిన బాధ్యత గూడా వారియందున్నది. జమీన్దారులతోపాటు ఇనాం నైతుల బాధ్యత కృతజ్ఞతకు గూడా వెంకటాపుగారు పాత్రులు కావలసి వున్నది.

తాను ప్రప్రథమంగా రాజకీయ బాధితుల సమస్యకు ప్రాధాన్యమిస్తానని వెంకటాపుగారు ప్రకటించడం మౌనీయం. పదేళ్లనాడు ప్రారంభమైన యీ సమస్య, యీనాటికీ పరిష్కారంగాక, దేశభక్తులైనవారిని బాధితులక్రింద తయారుచేసింది. మంత్రివర్గాలు తరచు మారుతుండడం, విధానాలలో మార్పురావడం, పాత ప్రభుత్వ చట్టాలు పుస్తకపుటలు ప్రతిబంధకం కావడం, అధికార్లశ్రద్ధ లోపించడం...యిలాంటి కారణాలవల్ల యింతకాలం యీ సమస్య పరిష్కారంకాలేదు. పలుకుబడి కలిగినవారు, స్థితిగలిగిన రాజకీయబాధితులు ఎప్పుడో మంచిభూములు సంపాదించుగోని అనుభవిస్తున్నారు. భూములు పొందనివారు కేవలం పేదవారు. పేదవారైన యీ రాజకీయ బాధితులు పదేళ్ళుగా యీ ప్రయత్నానికి, అధికార్లచట్టానికి తిగుదానికి, వేసకవేలు దప్పు ఖర్చుచెట్టి యుగ్రస్తులవారు. ఇంత బాధపడ్డా యీనాడు వారు

ప్రభుత్వమిచ్చే భూములకు కొంతధర చెల్లించ వలసివస్తున్నది. రాజకీయ బాధితులలోనే కొందరికి వుదితంగా భూములివ్వడం, కొందరికి ధరనేని యివ్వడం ఎంత సమయంగా వుంటుందో ఆలోచించవలెను. పోనీ విభిన్న శ్రమకాబట్టి, ధర చెల్లించుటకు సిద్ధపడ్డా, భూములు చేతికివచ్చే మూలన కను చూపుమేరలో లేదు. ఈ నాడు వెంకటాపుగారు రివిన్యూమంత్రి అయ్యారంటే, రాజకీయ బాధితులు సంతోషపడుతున్నారు, పుష్పాంగి పోతున్నారు. తనపై రాజకీయ బాధితులు పెట్టుకున్న ఆశలను వెంకటాపుగారు సఫలం చేయగలరనే ఆశిస్తున్నాము. ఈ సమస్య సర్వరం పరిష్కారం కావాలంటే దీనికి ప్రత్యేకసిబ్బందిని కొంతకాలం పాట్రేనా నియమించి, దీని పరిష్కారానికి రివరేలేది నిర్ణయించి, ఆ లేదీలోపల పూర్తిగాకుంటే తగినచర్య జరిపేట్లు కఠినతరంగా వుండనిదే యిది పరిష్కారంగాదు. పరచార్ల రెక్కలు తయారుచేయుటకు, అన్ని పనులు కట్టిపెట్టి, ప్రభుత్వ యంత్రాంగమంతా దానిమీద కేంద్రీకరించింది. ఆలాంటికృషి యీ సమస్య విషయంలో గూడా వుంటే నెలకొలలలోగా యీ సమస్య అనేదితేలంగా చేయవచ్చు.

అదీగాక పాతచట్టాలు, పుస్తకపుటలు ఈ సమస్య పరిష్కారానికి తీవ్ర ప్రతిబంధకాలుగా వుంటున్నవి. ఒక పురావారణ చూడండి:- ఒక పెద్దరైతు భూములమధ్య ప్రభుత్వభూమివుంటే కొంతపరిమితికి మించకుంటే, మా రైల్వే ధరకు ఆ రైతుకే 'యివ్వవచ్చు' అనివున్నది. ఇప్పుడే వచ్చునన్నాకేగాని, యివ్వాలనే నిర్ణయంలేదు. కాని అచరణలో ఆ అవకాశం భూస్వామికే అనుకూలమవుతున్నది. ఒక వేళ ఆ భూమి అతనికిచ్చి, దానికిబదులు వేరొకచోట రాజకీయబాధితుని కివ్వవచ్చు. కాని దానికి భూస్వాములు అంగీకరించరు. ప్రభుత్వ పుస్తకపుటలోని అవకాశం, అధికార్ల బలహీనతను గమనించి, భూస్వాములు ఈ విధంగా ఎదురుతిరుగుతున్నారు. రాజకీయ బాధితులకు సంబంధించినంత వరకైనా, యిలాంటి పుస్తకపుటల సడలిం చడం అవసరం.

అదీగాక సాధారణ మార్గంలో అధికార విలంబనకు అంతులేకుండా వున్నది. రివిన్యూ యిన్వెక్టరు మొదలు కలెక్టరువరకు కాగితం పోవాలంటే కారితంతోగూడా తిరిగివాటిండ్లుపూండ్లు పడుతున్నది. అట్లాగాకుండా తాసిల్దారులాంటి ఏ వున్నత అధికారి, రాజకీయబాధితుల భూములకు సంబంధించి సై న ర్ ఆధారితీగావుంటే, సర్వేర పరిష్కారానికి ఎక్కువ రోమాదకరంగా వుంటుంది.

ఇవిగాక ఆపలు రాజకీయ బాధితుల భూములకు సంబంధించి కొన్ని యిబ్బందులున్నవి. రాజకీయ బాధితులకిచ్చే భూములు పదేళ్ళవరకు అమ్మగూడదనే నిబంధన వారిచాలా నష్టదాయకంగా వున్నది. వీరికిచ్చే భూములు సాధారణంగా సాగుకు లావునైనవిగాకుండా వుంటున్నవి. ఆలాంటిప్పుడు వాటి నభివృద్ధి పరచి, సాగుకు యోగ్యం చేసుకోవాలంటే ఎంతోదప్పు ఖర్చుపెట్టవలసి వుంటుంది. భూములు అమ్మగూడదనే నిబంధనవల్ల, రాజకీయ బాధితులకు పరిపత్తిపుట్టక, యిచ్చిన భూములు అభివృద్ధికాక, నిరుపయోగంగా వుంటున్నవి. అందువల్ల యీ నిబంధనను సవరించి, సహాయపడవలసి వుంటుంది. రాజకీయ బాధితులకు యిచ్చే భూములకు ధర తీసుకుంటున్నార కాబట్టి, పదేళ్ళవరకు అమ్మగూడదనే నిబంధన తొలగించు

టకు ఆక్షేపణుండవలసిన అవసరంలేదు.

రాజకీయ బాధితులు తమకిచ్చేభూములను స్వంతంగా వ్యవసాయంచేయాలనే మరొక నిబంధనవున్నది. ఇది అచరణలో సాధ్యపడే పనిగాదు. ఎవ్వరుగూడా స్వంతంగా చేయలేను. వీరికిచ్చేభూములు ఒక్కచోట యివ్వడంలేదు. ఏమూడు నాలుగు గ్రామా లలోనూ యిస్తున్నారు. ఆలాంటిప్పుడు స్వంతంగా సేద్యంచేయడం ఎట్లాసాధ్యపడుతుంది? అందువల్ల అచరణ సాధ్యంగాని యీ నిబంధనగూడా తొలగించవలసి వున్నది.

అదీగాక ఒక వ్యక్తి రాజకీయబాధితుగా నిర్ణయమైనపుడు, అతనికి చెందవలసిన భూమి, వారి వారసులకుచెందే అవకాశం గూడా కలుగచేయవలెను.

రాజకీయ బాధితులకు సంబంధించి సై నావనలకు శ్రీ వెంకటాపుగారు పాను భూతి పూర్వకంగా పరిశీలించి, యీ సమస్యను సాధ్యమైనంత త్వరగా పరిష్కరించగలరని ఆశిస్తున్నాము.

గ్రామోద్యోగలదిగూడా ముఖ్యమైనసమస్య. బాధ్యతలకు తగిన శ్రేణులేదు. ప్రభుత్వ తీరంతో స్వతంత్రంగా జీవించే అవకాశం లేదు. వారిలో సైరాళ్యం పెరిగిపోయింది. ఈ పురోగతిని పడలిపెట్టడమే మేలనే ఆభిప్రాయం వారిలో పుట్టుతున్నది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి పునాదిరాట్లాగా కేర్పొనదగిన వీరిలో యీ సైరాళ్య భావం రావడం శ్రేయస్కరంగాదు. వారి వేరవాలంటే, వారివీరాలు ఆరా జనకంగావించి, వారిచేత యింకా ఎక్కువ బాధ్యతలు నిర్వహింపజేసుకోవడం అవసరం.

భూసంస్కరణలు యింకా ప్రాధాన్యంగాల సమస్య. దీనికి, వైసె ప్లేన్ను సమస్యలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యమిస్తానని వెంకటాపుగారు ప్రకటించడం ముదావహం. వీటి సర్వేర పరిష్కారానికి వెంకటాపుగారితో అందరూ సహకరించగలరని ఆశిస్తాము.

**పంచాంగం**

**నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి**

**దేశస్థితి**

ఏప్రిల్ 30 తేదీ మొదలు మేనెల 29 తేదీవరకు జైలాఖమావము. యీ నెల 6 మంగళవారములు వచ్చినందున దేశమున రాజకీయసంస్థ పరిపాలనలు పుజలకు ఆక్షే రకములైన ఉపద్రవములు సంభవించును.

**భరణికార్తె**

ఏప్రిల్ 27 తేదీ మొదలు మేనెల 10 తేదీ వరకు భరణికార్తె, ఆల్బువృద్ధి.

**ఏప్రిల్ తిథులు**

27 శని క్రయోదయ రా 3-30 గం. వ.  
28 ఆది చతుర్థి రా 4-8 గం. వ.  
29 సోమ అమావాస్య రా 5-10 గం. వ.  
30 మంగళ జైలాఖమర్త పాద్యము రా 6-8 గం. వ.

**మేనెల తిథులు**

1 బుధ విదియ రా 4-45 గం. వ.  
2 గురు రిదియ రా 3-40 గం. వ.  
3 శుక్ర చవితి రా 2-15 గం. వ.



రష్యాలో జరుగనున్న

ఫిలిం ఫెస్టివల్ కు పదిమంది తెలుగు నటీ నటులు

రష్యా ఫిలిం ఫెస్టివల్ కి- మన తారలు

మోస్కో నెలలో జరుగబోతున్న ఫిలిం ఫెస్టివల్ లో చాలమంది ఫిలిం వ్యక్తులు పాల్గొనడానికి రష్యా వెళ్ళబోతున్నారు. యా.టి. రామారావు, నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, రేలంగి, ఆంజలి, రంగారావు, సావిత్రి,

\*\*\* మల్లర్ \*\*\*

టి. వి. రాజు, యోగానందం, తాతినేని ప్రకాశరావు, యం.టి. రామచంద్రా మొదలైనవారితో ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొంటారు. ఇండియా రష్యా మధ్య కలహం గానూ, వాణిజ్యపరంగానూ ఉన్న సంబంధ బాంధవ్యాలను ధృఢపరచడానికి, పెంపొందించడానికి ఇలాంటి ఉత్సవాలు చాలా వరకు దోహదం అవుతాయి.

పద్మశ్రీ స్థానంవారికి పునమైన సన్మానం

హిందీ ప్రచారసభ ఆవరణలో స్థానంక సన్మానం జరిగింది. ముర, సత్యభామ, రోష నార, చింతామణి, చిత్రాంగి, మధురవాణి లాంటి ఉన్నతమైన స్త్రీ పాత్రలకి ఉదాత్తమైన రూపాలనుపోసి నాటకరంగానికి ఆర్పించిన స్థానం కీర్తిని బహుముఖంగా ఎందరో వక్తలు శ్లాఘించారు. పి.వి. రాజమన్నార్, వి.యస్. రెడ్డి, నాగయ్య, లింగమూర్తి మొదలైన కళావేత్తలు ఆనంద తన్మయ త్వంతో ఉపన్యాసాలిచ్చారు. ఆంధ్రమైన ఆభివందన పత్రాన్ని సన్మానసంఘ సభ్యులు ధర్తి గౌరవాలతో స్థానంవారికి సమర్పించారు. ఈ సన్మానాన్ని పొందిన స్థానం సముచితరీతిని సమాధానం చెప్పిన ఆనందరం లింగమూర్తి రచించిన "పెళ్ళిమాపులు" అన్న ఏకాంకి ప్రదర్శించబడింది. రచించినది నటుడు కాబట్టి నాటకంలో నటనా పరమైన ఆకళం ఎక్కువగా కనిపించింది. చిత్రం ఏమంటే- స్త్రీ పాత్రాధిపత్యానికి పెట్టింది శేరైన స్థానం సన్మాన సందర్భంలో పృథక్ ర్పించబడ్డ ఈ "పెళ్ళిమాపులు" నాటకంలో అసలు స్త్రీ పాత్రే లేకపోవడం. ఈ సన్మానంలో చాలామంది ప్రముఖులు నటనటులు పాల్గొనడం విశేషం అనే చెప్పాలి.

నాగేశ్వరరావు - కృతినమర్పణ

తెలంగాణ రామదాసు రచించిన 'ఆకాశ రామన్న' నాటక రచన, హిందీ నాగేశ్వర రావుకి కృతి ఇయ్యబడింది. ఈ కృతి సమర్పణ త్యాగరాయనగర్ వాణిమహల్ లో దర్శకుడు బి. యా. రెడ్డి ఆధ్వర్యతన జరిగింది. ఆకాశరామన్న నాటకాన్ని విజయ నాథ నాటకమండలి పట్టణం చక్కగా ప్రదర్శించారు. వి.యస్. మూర్తిగారు కృతిధర్త అయిన నాగేశ్వరరావు నటనా ప్రకృతిని వివరించారు.

తెలంగాణ రామదాసు రచించిన మరో నాటకం పునర్జన్మ. రచయిత రామ గాను. పాత్రాల్లో మెచ్చుకోతగ్గ ఆవేశమూ, పుష్టి కనిపిస్తాయి.

ఇద్దరు బుుష్యశృంగులు- ముగ్గురు విక్రమార్కులు

రాజ్యం "కృష్ణలీలలు"

హరిశ్చంద్ర నిర్మించిన లక్ష్మీరాజ్యం రాజ్యం పిక్చర్స్ పేర్ మీదే "కృష్ణలీలలు" చిత్రాన్ని నిర్మించడానికి కృషి ప్రారంభించింది. దర్శకుడుగా పి. పుల్లయ్య, సహాయ దర్శకుడుగా యస్. డి. బాల్, రచయితగా సదాశివబ్రహ్మం, యశోదగా రాజ్యం, దేవకిగా జూనియర్ శ్రీరంజని. ఈ చిత్రంలో తమ పృతిధని చూపించబోతున్నారు. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన కొన్ని దృశ్యాలు కలర్ లో షూట్ చేయబడతాయని ఆశుకుంటున్నారు.

తోడికోడల్లు శతదినోత్సవాలు

ఆన్నపూర్ణ పిక్చర్స్ వారు నిర్మించిన సాంఘిక చిత్రం ఆంధ్రదేశంలో ఘనంగా పోయి శతదినోత్సవాల్ని చేసుకున్నది. దర్శకుడు, నటీనటులు ఈ శతదినోత్సవాల్లో పాల్గొన్నారు. త్వరితగతినే ఆరు రోజుల పాటు దర్శకత్వం క్రింద మరో ఉత్తమ పాంఘి కాన్సి నిర్మించబోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది.



'బభ్రువాహన' చిత్రనిర్మాణ ప్రారంభోత్సవ చిత్రం. విజయ ఆధినేతలు నాగిరెడ్డి, చక్రపాణి, ఎ.టి. రామారావు, నటి రాజ సులోచన, చిత్రరంగానికి చెందిన యితర పెద్దలు చిత్రంలో కలరు.

ఇద్దరు బుుష్య శృంగులు

శివరావు బుుష్యశృంగ చిత్రాన్ని నిర్మించడానికి చురుకుగానే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. పి.హెచ్. నారాయణరావు, జయలక్ష్మి, ఎ.వి. నుర్సారావు, శివరావు మొదలయిన వాళ్లు నటిస్తారనీ, ఈ చిత్రాన్ని శివరాజే

తెలివిలేటలుగల యువకుడు. విశ్వ ప్రాదక్ష సునాది 'ఉత్తమఇల్లాలు' చిత్రానికి ప్రస్తుతం రచయితగా ఉన్నారు. వీరి శివరాజు వల్ల, వచనరచనలో తెలుగుబాటియం ఉట్టి పడుతూ ఉంటుంది. గుడ్డాల గోపి రెడ్డి, సుకన్య, అజంతాసుందరి, సుధీప్ర, పట్నం వెల్మిన శేరయ్య మొదలైన ఇతివృత్తాలు రామచంద్రకలంలో సవకీవాన్ని పోసుకొని ఉన్నాయి. ఈ యువరచయితని మన చిత్ర సీమలో కొత్త శక్తిగా నింపి ఒక స్థాయిని అందుకుంటాడని ఆశిద్దాము, అభినందిద్దాము. తెల్లకోటిపిక్చర్స్, జనసీ ప్రాదక్ష మొదలైన సంస్థల్లో రామచంద్ర లుక్ చేయబడ్డారు. కార్తవ రాయని కథ

దైర్ఘ్య చెయ్యబోతాడనీ తెలుస్తోంది. గీతా పిక్చర్స్ శేషవలంకెట్టి కూడా బుుష్యశృంగ ప్రయత్నంలోనే ఉన్నారు. వీరి దర్శకుడు ముక్కామల కృష్ణమూర్తి. జూనియర్ సముద్రాగిల వీరి రచయిత. ఆరేడ్ పిక్చర్స్ వారి చిత్రానికి ఇలవేల్పు శేం వడ్డాది రచయిత.

ముగ్గురు విక్రమార్కులు

ధర్మి విక్రమార్కు చిత్రాన్ని పి.వి.వి. యస్. యం. ప్రాదక్ష స్వీచారు తెలుగులో నిర్మిస్తున్నారు. ధర్మి విక్రమార్కు, సిద్ధుడు మొదలైన పాత్రల్ని ఆవురాపంగా సృష్టించి ఒక మహాత్మర ఇతివృత్తంగా రచించిన పరశురాం కృషిని. తెలుగునీడల్లో వి.యస్. రెడ్డి కోటావంతంగా నెల్యలాయిడోలో మలుస్తున్నారు. ఛాయా గాగ్గోతుడుగా, దర్శకుడుగా పి.యస్. ఆదిత్యున్న చిత్రంలో రంగారావు, శేరంగి, సంధ్య, ఆంజలి, ఎస్.టి. రామారావు మొదలైనవారల్లు నటిస్తున్నారు. పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు కూర్చిన ట్యూనులు వాయిగా వ్రావ్వంగా ఉన్నాయి. వెంపటి సత్యం వ్యర్థవర్తకుడు.

భారత్ ప్రాదక్ష ఆనే తమిళ సంస్థ- 'విక్రమార్కెక్స్' శేరుతో ఒక చిత్రాన్ని తెలుగు తమిళ భాషల్లో నిర్మిస్తోంది. పూనాలో కొంతవరకు టీవీ వదిలితేయబడిన తెలుగు చిత్రాన్ని ఎవరో కొన్నారనీ, దాన్నే మెద్రాస్ లో పూర్తి చేయడానికి వచ్చారనీ తెలుస్తోంది. ఏది ఏమైనా మొత్తానికి ముగ్గురు విక్రమార్కులు రాబోతున్నారు!!!

కొత్త రచయిత రామచంద్

రచయితగా రామచంద్ పత్రికా పాతకులకి కొత్తవాడుకాదు. ఫిలింవ్యక్తులకి కాదు. ఫిలిం ప్రేక్షకులకి మాత్రమే ఆతను కొత్తవాడు. బహు భాషల్లో పత్రికాంగల రచయిత కామచంద్ బాగా చదువుకున్నవాడు. సంస్కృతాంధ్రాంగ్ల హిందీ భాషల్లో మంచి అభిరుచి, ప్రవేశమూ ఉన్నవాడు. మురుగై న

ఆర్.ఆర్. పిక్చర్స్ ఆనే సంస్థ తెలుగు తమిళ భాషల్లో నిర్మిస్తున్న పారాదేశ చిత్రం "కార్తవరాయనికథ" శివలీలకి సంబంధించిన ఇతివృత్తం ఇది. యా.టి. రామారావు, వి.యస్. సరోజ, కన్నాంబ, గిరిజ, ముక్కామల, సుధీ బాలసరస్వతి, బాలకృష్ణ, పద్మ నాథం, రమణారెడ్డి, రాజనాల, కె.వి. ఎస్. శర్మ కాక ఒక ఏనుగు, ఎలుగుబంటు, ఒక బొమ్మ నటిస్తున్నారు. మంత్రాగిలు తంత్రాగిలున్న ఈ పారాదేశికగాథ బాగా దబ్బు చేసుకుంటుందంటే సందేహంలేదు. దర్శకుడు టి.ఆర్. రామన్న, సహాయ దర్శకుడు వి. యా. మూర్తి, ఛాయాగ్రహణరాజబదార్, డాన్స్ రంగారాజ్, ఆర్ట్ గంగా, నిర్మాణ నిర్వహణ చెంచురామయ్య. మూడోంటు చిత్రం పూర్తి అయిపోయింది. మద్దిపట్ల నూరి రచన, కృష్ణకాశ్రీ పాటలు.

నర్సాలో రంగుల చిత్రం

నర్సా ఆయ్యర్ శివాకలర్ లో "క్రీషణ్" చిత్రాన్ని పుననిర్మిస్తున్నారు. ఢిల్లీ లో తమిళ చిత్రం బాగా దబ్బు గడించింది. మంచి పేరు తెచ్చుకొంది. కె. హెచ్. క పాడి యా ఛాయా గ్రహణంలో మున్ను మున్నునే పని పూర్తిరంధం అయింది.

"చోరాచోరి" ఎన్నిక

ఎ.వి.యం. స్టూడియోవారు నిర్మించిన చోరాచోరి చిత్రం ఫిలిం ఫెస్టివల్ కి పంపడానికి ఎన్నిక అయింది. "బసంత్ బసంత్" చిత్రానికూడాను. ఈ రెండు చిత్రాల ఛాయా గ్రహణలు జూనియర్, సీనియర్ గా ఒకే చోట పనిచేసిన వాళ్లు.

కామిడియన్ గోప మృతి

కామిడియన్ గా ఎన్నో చిత్రాల్లో నటించిన మృత్యుందిగ గోప శాతకంగా మనలోంచి వెళ్లి పోయాడు. ఆతను అందించిన హాస్యం మన వాళ్లకోసం "టూనీ"లా మిగిలిపోయింది. ఆయన మృతికి పంపినచేవాళ్లకి మా పాను భూతి. -కొరవ 11 శేతేశా

విటా-అశోక

స్త్రీల పాలిటి వరప్రసాది

శ్వేతతక్రమ్యదము - ముతుకూతలు వేయుతున్నదము - నడుమునెప్పి - నిద్ర తిరుందుట - బలహీనము మొదలగు గర్భాశయ వ్యాధులు పోనెట్టి బానిసలుగా పనిచేయును. వెలసీపారు 2-8-0



సంపాదకురి పర్వసూటికల్స్ నెల్లూరు







రష్యాలో జరుగనున్న

ఫిలిం ఫెస్టివల్ కు పదిమంది

తెలుగు నటీ నటులు

రష్యా ఫిలిం ఫెస్టివల్ కి - మన తారలు

జాతీయతా దినోత్సవాన్ని ఫిలిం ఫెస్టివల్ లో చాలామంది ఫిలిం వ్యక్తులు పాల్గొనడానికి రష్యా వెళ్ళబోతున్నారు. యా.టి. రామా రావు, నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, రేలంగి, ఆంజలి, రంగారావు, సావిత్రి,

\*\*\* మల్టీర్ \*\*\*

టి.వి. రాజు, యోగానందం, తారితేనీ ప్రకాశరావు, యం.జీ. రామచంద్రా మొదలైనవారితో ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొంటారు. ఇండియా రష్యాపర్యటన కళాపరిగణనా, వాణిజ్యపరిగణనా ఉన్న సంబంధ బాంధవ్యాలను ధృవపరచడానికి, పెంపొందించడానికి ఇలాంటి ఉత్సవాలు చాలావరకూ దోహదం అవుతాయి.

పద్మశ్రీ

స్థానంవారికి పునవైన సన్మానం

హిందీ ప్రచారసభ ఆవరణలో స్థానం సన్మానం జరిగింది. ముర, సత్యభామ, గోపనార, చింతామణి, చిత్రాంగి, మధురవాణి లాంటి ఉజ్వలమైన స్త్రీ పాత్రలకి ఉదాత్తమైన రూపాలనుపోసి నాటకరంగానికి అర్పించిన స్థానం కీర్తిని బహుముఖంగా ఎందరో వక్తలు శ్లాఘించారు. పి.వి. రాజమన్నార్, టి.యస్. రెడ్డి, నాగయ్య, లింగమూర్తి మొదలైన కళావేత్తలు ఆనంద తన్మయత్వంతో ఉపన్యాసాలిచ్చారు. ఆందమైన అభినందన పత్రాన్ని సన్మానసంఘ సభ్యులు భక్తి గౌరవాలతో స్థానంవారికి సమర్పించారు. ఈ సన్మానాన్ని పొందిన స్థానం సముచితరీతిని సమాధానం చెప్పిన ఆనంతరం లింగమూర్తి రచించిన "పెళ్ళిచూపులు" అన్న ఏకాంకిక ప్రదర్శించబడింది. రచించినది నటుడు కాబట్టి నాటకంలో నటనా పరమైన అనేకం ఎత్తువగా కనిపించింది. చిత్రం ఏమంటే- స్త్రీ పాత్రాభినయానికి పెట్టింది శ్రేయస్థానం సన్మాన సంధర్భంలో ప్రదర్శించబడ్డ ఈ "పెళ్ళిచూపులు" నాటకంలో ఆసలు స్త్రీ పాత్రే లేకపోవడం. ఈ సన్మానంలో చాలామంది ప్రముఖులు నటనటులు పాల్గొనడం విశేషం అనే చెప్పాలి.

నాగేశ్వరరావుకి - కృతినమర్పణ

తెలంగాణ రామదాసు రచించిన 'ఆకాశ రామన్న' నాటక రచన, హిందీ నాగేశ్వర రావుకి కృతి ఇయ్యబడింది. ఈ కృతి పదు ర్వింశత్యాగరామనగర్ వాణిజ్యమార్గంలో దర్శకుడు టి.యస్. రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. ఆకాశరామన్న నాటకాన్ని విజయవాడ నాటకమండలి సభ్యులు చక్కగా ప్రదర్శించారు. టి.యస్. మూర్తిరావు కృతిభర్త అయిన నాగేశ్వరరావు నటనా ప్రశస్తిని వివరించారు.

తెలంగాణ రామదాసు రచించిన మరో నాటకం పునర్జన్మ. రచయిత రామ గాను. పాత్రాల్లో మెచ్చుకోతగ్గ ఆవేశమూ, పుష్టికనిపిస్తాయి.

ఇద్దరు ఋష్యశృంగులు- ముగ్గురు విక్రమార్కులు

రాజ్యం "కృష్ణలీలలు"

హరిశ్చంద్ర నిర్మించిన లక్ష్మీరాజ్యం రాజ్యం పిక్చర్స్ తేనెమాడ "కృష్ణలీలలు" చిత్రాన్ని నిర్మించడానికి కృషి ప్రారంభించింది. దర్శకుడుగా పి. పుల్లయ్య, సహాయ దర్శకుడుగా యస్. డి. రాజ్, రచయితగా సవాతప్రబుహూం, యశోదగా రాజ్యం, దేవకిగా జానియర్ శ్రీనివాసి - ఈ చిత్రంలో తమ పరిధిని చూపించబోతున్నారు. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన కొన్నిదృశ్యాలు కలర్ లో షూట్ చేయబడతాయని అనుకుంటున్నారు.

తోడికోడళ్లు శతదినోత్సవాలు

అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ వారు నిర్మించిన పాంథికచిత్రం ఆంధ్రదేశంలో ఘనంగా పోయి శతదినోత్సవాల్ని చేసుకున్నది. దర్శకుడు, నటీనటులు ఈ శతదినోత్సవాల్లో పాల్గొన్నారు. త్వరలోనే ఆంధ్ర సుబ్బారావు దర్శకత్వంలో మరో ఉత్తమ పాంథికాన్ని నిర్మించబోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది.



'బభ్రువాహన' చిత్రనిర్మాణ ప్రారంభోత్సవ చిత్రం. విజయ అధినేతలు నాగిరెడ్డి, చక్రపాణి, ఎ.టి. రామారావు, నటి రాజమల్ చన, చిత్రరంగానికి చెందిన యితర పెద్దలు చిత్రంలో కలరు.

ఇద్దరు ఋష్యశృంగులు

శివరావు ఋష్యశృంగ చిత్రాన్ని నిర్మించడానికి చురుకైన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. పి.హెచ్. నారాయణరావు, జయలక్ష్మి, ఎ.వి. సుబ్బారావు, శివరావు మొదలయిన వాళ్లు నటిస్తారనీ, ఈ చిత్రాన్ని శివరాజ్

తెలివిలేకుండా యువకుడు, వికల్ ప్రాదక్ష మ్నవారి 'ఉత్తమభిలాష' చిత్రానికి ప్రస్తుతం రచయితగా ఉన్నారు. వీరి శతదినోత్సవంలో, వరుసరచనలో తెలుగునాటియం ఉట్టి పడుతూ ఉంటుంది. గుల్లాల గోపి రెడ్డి, మకన్య, అజంతాసుందరి, మధుర, పట్నం వెల్లివ పేరయ్య మొదలైన ఇతివృత్తాలు రామచంద్రలలో నవరీవాన్ని పోషించి ఉన్నాయి. ఈ యువరచయితల మన చిర్రీ సీమలో కొత్త తనాన్ని నింపి ఒక స్థాయిని అందుకుంటాడని ఆశిద్దాము, అభినందిద్దాము. సెల్వగోటిపేకర్లు, ఆనందీప్రాదక్ష మ్న మొదలైనవంట్లో రామచంద్ర లుకే చెయ్యబడ్డారు. కార్తవ రాయని కథ

ముగ్గురు విక్రమార్కులు

భక్తి విక్రమార్కు చిత్రాన్ని పి.వి.వి. యస్. యం. ప్రాదక్ష వ్యవారు తెలుగులో నిర్మిస్తున్నారు. భక్తి విక్రమార్కు, సిద్ధుడు మొదలైన పాత్రల్ని ఆపురూపంగా సృష్టించి ఒక చుమార్తె ఇతివృత్తంగా రచించిన పరశురాం కృషిని తెలుగునీడల్లో టి.యస్. రెడ్డి శోభావంతంగా నిర్వహిస్తుండటం మలుస్తున్నాడు. ఛాయా గ్రాహకుడుగా, దర్శకుడుగా టి.యస్. ఆంధ్రాన్ని చిత్రంలో రంగారావు, శేరంగి, సంగ్య, ఆంజలి, ఎన్.టి. రామారావు మొదలైనవారూ నటిస్తున్నారు. పెండ్లాల నాగేశ్వరరావు కూర్చిన ట్యూనులు వాయిగా క్రావ్యంగా ఉన్నాయి. వెంపటి సత్యం వ్యక్తదర్శకుడు.

భారత్ ప్రాదక్ష ఆసే రమిళ సంస్థ

'విక్రమాదిత్య' శేఖర్ ఒక చిత్రాన్ని తెలుగు రమిళ భాషలో నిర్మిస్తోంది. పూనాలో కొంతవరకు టీవీ వదిలితేయబడిన తెలుగు చిత్రాన్ని ఎవరో కొన్నారనీ, వాన్నే మెద్రాస్ లో పూర్తి చేయడానికి వచ్చారనీ తెలుస్తోంది.

కోత్త రచయిత రావంచంద్

రచయితగా రావంచంద్ పత్రికా పాత్రలకి కొత్తివాడు కాదు. ఫిలింవ్యక్తులకి కాదు. ఫిలిం ప్రేమకులకి మాత్రమే ఆతను కొత్తివాడు. బహు భాషల్లో ప్రగత్యంగుల రచయిత రావంచంద్ లాగా చదువుకున్నవాడు. సంస్కృతాంధ్రాంగ్ల సాంధ్యభాషల్లో మంచి అభిరుచి, ప్రణీతమూ ఉన్నవాడు. చురుకైన

నర్సాలో రంగుల చిత్రం

నర్సా ఆయ్యర్ శివారల్ లో "శ్రీమల్లి" చిత్రాన్ని పుననిర్మిస్తున్నారు. శ్రీమల్లి రమిళ చిత్రం లాగా డబ్బు గడించింది. మంచి పేరు తెచ్చుకొంది. టి.హెచ్. క పాడి యా ఛాయా గ్రహణంలో మున్ను మున్నునే పని పొందారంటే ఆయింది.

"చేరాచోకి" ఎన్నిక

ఎ.వి.యం. ముడియోవారు నిర్మించిన 'చేరాచోకి' చిత్రం ఫిలిం ఫెస్టివల్ కి పంపడానికి ఎన్నిక అయింది. "బసంత్ బహర్" చిత్రం కూడా. ఈ రెండు చిత్రాల ఛాయా గ్రహణలు బానియర్, సీనియర్ గా ఒకే కోట పనిచేసిన వాళ్లు.

కామిడియన్ గోప్ మృతి

కామిడియన్ గా ఎన్నో చిత్రాల్లో నటించి ఎవ్వరినీ గోప్ భారతంగా మనలోంచి తెల్ల పోయాడు. ఆతను అందించిన హాస్యం మన వాళ్లకోక "టూన్" లా మిగిలిపోయింది. ఆయన మృతికి పరితపించేవాళ్లకి మా పూన భూతి. -కోరవ II శేఖర్

Advertisement for 'Vitha-Lokika' featuring a woman's face and a bottle of the product. Text includes 'వీటా-అశిక', 'స్త్రీల పాలిటి', 'వరప్రసాదిని', and 'సంపాదురి పర్వసూటికల్స్ నెల్లూరు'.



# పల్లెలు

## కాగొల్లుపాడు రోడ్డు: ప్రయాణీకుల దురవస్థ

బుచ్చిగోడ్డులో, కాగొల్లుపాడు వద్ద ప్రయాణీకుల దురవస్థ చెప్పుచానికి వీలులే కుండావున్నది. వుదయం కొద్దులోనే వచ్చిన వారు మధ్యాహ్నంవరకు ఆయిదారు గంటలు చేదివున్న బస్సులలో నీటు దొరకడలేదు. ముఖ్యంగా నెల్లూరుకు వచ్చేటప్పుడు యీ యిబ్బంది మరి ఎక్కువగా వుంటున్నది. కాగొల్లుపాడు, పెనుబల్లి, జన్నారాడ మున్నగు ఆయిదారు గాగొల్లుపాడు లకు యిది కేంద్రం. మూడు నాలుగుమైళ్ళు సడదించి, బస్సులలో నీటుదొరకక, ఎర్రటి ఎండలో, శ్రీలు, పిల్లలు గంటలపర్యంతం పడివుండే యీ దురవస్థమాస్తే ఎవ్వరికైనా చాలి వెయ్యకలేవు. బుచ్చిగోడ్డునుండి కాగొల్లు పాడుమీదగా జన్నారాడవరకుగొడ్డువున్నది. ఈ రోడ్డున ఒక బస్సుకేస్తే ఎంతో సౌకర్యంగావుంటుంది. అది యిప్పుట్లో సాధ్యపడ కుంటే, తాత్కాలికంగా బుచ్చి బస్సులలో నైనా యీ రోడ్డువద్దకువచ్చే ప్యాసింజర్లకు కొన్నిసీట్లు ప్రత్యేకంచడమైనా అవసరం. రోడ్డురవాణా అధికారుల ప్రయాణీకుల యీ రాధను గమనించి, తగిన సౌకర్యం కల్పిస్తారని ఆశిస్తాము.

ఎవరో ఒక ధర్మాత్మురాలు, కాగొల్లు పాడు రోడ్డువద్ద చెట్టుక్రింద, బాటపక్కల సౌకర్యార్థం రెండు అడుగులునిర్మిస్తే, ఎవరో పుణ్యాత్ములు ఆ సీమెంటు ఆచ్చులు దొంగి లించుకొనిపోయారు. ఇలాంటి నీతిలేని ప్రజలున్న దేశానికి ముక్తి ఎట్లావుంటుంది? —ఒక బాటసారి

## వాకాడు వార్షికోత్సవము

సాంఘిక సంక్షేమ వసతిగ్రహ (హాస్టల్) 19వ వార్షికోత్సవం, 18 తేది, కలెక్టరు శ్రీ మొహిబుల్లాగారి అధ్యక్షతన: వైభవోపేతంగా జరిగింది. పార్లమెంటుసభ్యుడు శ్రీ బి. అంజనప్పగారు పతాకావిష్కరణగావించారు. ప్రభుత్వగాింటులో నిర్మింపజలచిన మరణన కాలనీ శంఖుస్థాపనోత్సవం కలెక్టరు, పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ కేచాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారలచే జరుపబడింది. ఇటీవల మద్రాసులో ఘన సన్మానం పొంది, ఆంధ్ర రెవెన్యూ డివిజను డిరుదాంకితులైన శ్రీ వేదాంత విగారు వుపన్యసిస్తూ నెల్లూరు మండలియొడైన తిక్కనార్యుడు వారు అవశేష భారతమును పూరించినట్లు, గాంధీమహాత్ముని ఆవశేష పూరినూర్ధరణ కార్యక్రమాన్ని శ్రీ చాల కృష్ణారెడ్డితోటి నెల్లూరు వార్షికోత్సవం పూరించుచున్నారని, వాటిపైకి మండలియలు గోహదమాయాలని విజ్ఞప్తిచేయారు. లక్ష్మీనరసారెడ్డి, అంజనప్ప, కోఆపరేటివ్ డిస్ట్రిబ్యూటరు పృథ్వీరులు వుపన్యసించారు. మొహిబుల్లాగారు ముచ్చటిస్తూ, తనకి సంస్థ పట్ల ప్రత్యేకాభిమానం కలదంటూ, కార్య పర్వ కాలకృష్ణారెడ్డి సేవను కొనియాడారు. విశద కార్యక్రమాలవంతరం కార్యక్రమం ముగిసింది.

క్రొత్తగా పార్లమెంటుకు ఎన్నికైన లక్ష్మీనరసారెడ్డి, అంజనప్పగార్ల గౌరవాల్లం కాత్రి చాలకృష్ణారెడ్డిగారు విందుగావించారు. —ఎ.క. వెంకటాచారి.

## గంగదొనకొండ అగ్నిప్రమాదం: లక్షరూపాయల నష్టం

మరిచేడుకు నాలుగుమైళ్ల దూరాన వున్న గంగదొనకొండలో 19 తేది అగ్నిప్రమాదం సంభవించి మూడు 200 ఇండ్లు, సామగ్రిగొడ్డు కాలిపోయింది నష్టం రూ. 1,25,000 లు వుంటుందని అంచనా వేస్తున్నారు. గంటూరు నుండి సైరు యంజన్లువచ్చి మంట లాగినవి. కారణ విద్యార్థులసంఘం, వర్తకసంఘం, స్థానికాధికారుల అగ్నిప్రమాద బాధితులకు చక్కని సేవచేశారు. దర్శిచాలూకా చరిత్రలో యింత ఘోరమైన అగ్నిప్రమాదం ఇదివరలో సంభవించలేదు. —ఏ. విశ్వనాథం.

## సంతవేలూరు సన్మానం

జిల్లాలో ధర్మ ప్రచారకులు, పార్లమెంటు సభ్యుడైన శ్రీ ఆర్. గోవిందరాజుగారి నాయకత్వం క్రింద వున్న శ్రీమతి కె. కమలాంబు జమాల్ గార్ల సన్మానసభ 22 తేది ప్రాథమిక పాఠశాలలో జరిగింది. శ్రీ బి. శ్రీరాములారెడ్డి బి. ఏ. గారు అధ్యక్షతవహించారు. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కారణ నైకాలతో అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు శ్రీ పి. అనంతకృష్ణారెడ్డి ఎం. ఏ. గారు వుపన్యసించారు. టీచర్సు అసోసేషన్ కార్యదర్శి శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణయ్య గారు పందనసమర్పణం గావించారు. —కె. వి.

## అల్లూరు చిత్రపటా విష్కరణం

స్వర్ణీయ చేదిరెడ్డి వెంకటరమణారెడ్డి, టి. కే. భువనప్పల సీతారామ శాస్త్రిలు చిత్రపటాలను శ్రీ రెవెనూరు రామచంద్రారెడ్డి గారు రామకృష్ణ మోన్యూమెంట్ భవనంలో 19 తేది ఆవిష్కరించారు. తర్వాత మోన్యూమెంట్ కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ నూకలపాటి వెంకటేశ్వ్వరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. ఈ పాఠశాలలో చదువుచూ నురణించిన విద్యార్థి రమణారెడ్డి స్మృతినిర్మాణంగా వారి తండ్రి వెంకటారెడ్డిగారు ఒక గదిని; స్వర్ణీయ సీతారామ శాస్త్రిగారి భావక్యాం వారి కుమార్తె శ్రీమతి వావిళ్ళ మల్లమ్మగారు ఒక గదిని మోన్యూమెంట్ కట్టించి యిచ్చారు. కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ అల్లంపాటి రమణారెడ్డి గారు అధిష్టలను పదమూలకు పరిచయం చేశారు. కమిటీ సభ్యుడు శ్రీ మారంరెడ్డి రమణారెడ్డిగారు వుపన్యసించారు. సహాయ ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ యం. కృష్ణమాచారిగారు పందన సమర్పణం గావించారు. ఈ సందర్భంలో చేదిరెడ్డి వెంకటారెడ్డి గారు గొప్ప తేనెటిమిడు గావించారు. —కె. అదితేశ్వరరెడ్డి బి. ఏ.

## చింతోపుటి

పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ కేచాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి శ్రీ పెరమా రెడ్డి విజయగారు పరెడ్డిగారు టి. సార్వీ తేనెకట్టు గతరంగం పునర్నిర్మణించి, శ్రీ మోగుంట వెంకటరెడ్డి గారి కృషిగూడా యిందుకు అదవి గమనించ గోచరము.



దర్శిచాలూకా సెంగాయపాలెంలో భారత సేవక సమాజ్ అధ్యక్షుడు గ్రామీణ యువజన శిక్షణాశిబిరం జరిగినపుడు, శ్రీమదాన కార్యక్రమ చిత్రీకృయి. జిల్లా కన్వీనరు రావిపాటి నహానంద ప్రభురులు సదుపధించి, తలపాగాచుట్టి, పాఠశాలబట్టి యీ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

## ఆంధ్ర భావతరంగాలు

(3వ పేజీకొరవ)

విషయము ఆంధ్ర! వీటివిషయమేమైనా పరిశీలించారా? చర్య తీసుకున్నారా? వీరికి కాంగ్రెస్ మీద, కాంగ్రెస్ కృత్యక్షణమీద శ్రద్ధలేదు. తమ ప్రత్యర్థులను వీరి పారశేయటమి యీ సదవకాశం వీరికి దొరికింది. దానిని వుపయోగ పెట్టుకున్నారు. అందువల్లనే కాంగ్రెస్ క్రమక్షణమే తీసుకోబడ్డ యీ చర్యను ఎదుటి వర్గంవారిపై ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ పగ సాధింపుగా భావించి ఎవ్వరూమానించలే కున్నారు.

తాను కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకం చేయలేదని, చేసినట్లు రుజువుపరచమని కొమ్మారెడ్డి సవాల్ చేశాడు. నెహ్రూ, ధేబర్లకు అప్పీలు చేసివున్నాడు.

ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ వాయుకులకు కాంగ్రెస్ కృత్యక్షణపట్ల శ్రద్ధలేదని, ముఖాద్వప్త ముఖ్యమనుటకు ఈ ఒక్క సాదృశ్యం చాలు.

చావోబ్రతుకో అని పోరాడిన ఆ 1955 ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులను ఓడించి గెల్చిన వ్యతిరేకి కాంగ్రెస్ వాయుకులు, యీ నాడు కాంగ్రెస్ లో చేర్చుకొనుటకు కృషి చేస్తున్నామని ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు ప్రకటించారు.

ఒకవైపు క్రమక్షణమే తీసుకోవర్య; మరొకవైపు క్రమక్షణం రాహిత్యానికి కాంగ్రెస్ నుండి తొలగింపబడిన వారిని చేర్చుకొనుటకు కృషి! ఏ పవైవా వీరికి తగవున్నది!

పూజాపాటీ టిక్కెటుమీద కాంగ్రెస్ ను ఎదిరించి గెల్చిన కెలంగాజా సభ్యుని పాటీ సమావేశానికి దానివ్యతిరేకంగా సెటివరెడ్డి గారి చర్య సమర్థనీయంగా వున్నది. 1955 సిమ్మందం ఎట్లావున్నా, బయట పోరాడు కొని, లోపల ఏకంగావుండడం కాంగ్రెస్. పూజాపాటీలు రంటికి గౌరవప్రదమైన పనిగాడు.

**ఆన్ బెస్టాన్ శి మెంటు రేకులు**

టింబరు

మావద్ద అన్ని సైజులలోను శిష్టమైనవి - మిక్కిలి గట్టిదనమైనవి లభింపగలవు.

ప్రాకృత

**వాకిచర్ల వీరయ్య శెట్టి**

సంతపేట ఫోన్ : 143. నెల్లూరు

**అశోకా ఫ్లవర్ ఆఫ్ హెవెన్ టాల్కమ్ పౌడర్ & సో**

గగన మనుమనువంటి ఈ అపూర్వ సౌందర్య పకరణములు విజయా కెమికల్స్ వారి నుండి పరిశోధనా ఫలితముగా తమకు లభించుచున్నవి. నవీనమైన కెమికల్స్ పరిమళద్రవ్యములవల్ల అత్యుత్తమముగా తయారైనవి. వీటికు పయోగం వల్ల మీ సౌందర్యమును ముఖవర్ణమును ఇనుమడింపజేయును. ఈ పయోగించిన అతిశీఘ్ర కాలం లోనే వీటి గుణములు మీరు గమనించగలరు. నేడే వుపయోగింపుడు

**విజయా కెమికల్స్ - మద్రాసు**

**కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి సెక్రెటరీనియోధిని డివిజన్**

మా "భవశేఖర" గురికలు (పేజీ 22) పక్షివాళం, రుద్రవాళం, చమ్మ, తిమ్మగిరి శివాలా, గ్యారంటీగా ఉదయ్యును. మా ఫోటో ప్రేమి ముగ్గుల కెమెరముమాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు - యింతకు మించింది ప్రపంచములో లేదు. ఒక వారమునకు రెండు రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్ ప్యాకేజీ చేసి, "అయ్యారెడ్డిగారి" - "వైద్యవిభాగం" "విభాగం" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య పక్షివాళి కెమెర (పేజీ 22) ఆయుర్వేద ప్రాప్తి నునకు - 222, కాకర్లచాలి - నెల్లూరు.



# ప్రయాలనే వ్రస్తున్నా

(5-వ పేజీ కొరవ)

భూమిపై ఇంతవరకు తలపెట్టలేదు. నిన్నటి ముగ్రుల యావేజ్ హతమార్పడంలో వారిది అందరినీ తెలియ. దానికవసరమైన మనస్తత్వాన్ని సృష్టించే ను సర్వతోముఖమైన ప్రచారాన్ని ప్రపంచవ్యాపితంగా నిర్మించారు. టిట్లను ముగించను చేసినవట్రులు సాధ్యంకాక లాలించిచూచిన ఎత్తుగడలు, స్వార్థంకరం, సోపరితమని బ్రహ్మాండమైన ప్రచారం. కాని, పోలండు, మాంగరీలో మృత్యువిహారం, ప్రపంచాన్ని మధ్యపరచను స్టేజిక్ దుయ్యబట్టడం, అల్లావీలయితే ఇతరుల వలలో చేయడం, కమ్యూనిస్టులతో ఆశక్తి బాటియ బాటలున్నాయని, పొరుగువారిని సంక్లిష్టపరచ చూడడం ఆదే సాధ్యం కానప్పుడు “బాటియ కమ్యూనిజమంటూ వుండనేరదు. కమ్యూనిజం అంతర్జాతీయ శక్తిగా మారితే వుంటుంది” అని నిలచివలడం వైరాలన్నీ పరస్పర విరుద్ధములుగా ఇతరులకు గోచరించినా, ప్రపంచాధిపత్యానికి ఆయాకాలములలో, దేశములలో వారసునించే ఎత్తుగడలు మినహా ఇతరమూలేలేవు. భారత కమ్యూనిస్టులు యీ మార్పుల ఆశీర్వాదాలనులతో అనుసరించిన నమ్మకములేగాని తేరుకాదు. మతాన్నిబట్టి దేశాన్ని విభజింపమని, గాంధీజీన్నా మిగతావారిని, పాకిస్తాన్ మహమ్మదీయుల జన్మహక్కు అని చిందులేయలేదా? కాబట్టి, తుదకు హైదరాబాదుమాదా స్వతంత్రదేశాలుగా వుండాలని భుద్ధుమాలు నడపలేదా? 1940లో - రష్యా జర్మనీలు సంధిలోవుండగా యుద్ధం సామ్రాజ్యవాద యుద్ధంగా చిత్రించలేదా? రష్యా-టెటలు ఒకటికాగానే, అది ప్రజాస్వామ్యం కాలేదా? యుద్ధానంతరం సైన్యాప్రభుత్వం ఎటూలేక, కొరియాలో కమ్యూనిస్టుల యుద్ధాన్ని ఖండించగానే, సైన్యాప్రభుత్వం ఫాసిస్టు ప్రభుత్వంగా చిత్రించి, ఆయుధ పోరాటం తలెత్తలేదా? అంతర్జాతీయ విధానంలో సైన్యాకాంత ఆమెరికాన్ వ్యతిరేకం కాగానే ఆయన కాంతికాముఖుడని

చాటలేదా? కావున అంతర్జాతీయ వలయంలో ఎప్పుడు ఏ ఎత్తుగడ ఏ దేశంలో అమలు జరిపితే ముందుకు సాగగలలో అది నిన్నటి ఆరపులకు కేవలం వ్యతిరేకంగా కనుపించినా వారు తక్కువేయరు. ఇదంతా చూచిపోయినట్లు. కేరళలో కమ్యూనిస్టులు ఓటుతో అధికారమునకు వచ్చారు కావున, కమ్యూనిస్టుగా వుండటో రని కొంతమంది తలపోస్తే తిరిగి వచ్చారంటే. ఎంత పెరివారవుతున్నాలో పూహించవచ్చు. ఎన్నికలను, చట్టసమితి అవకాశములను, శాసనసభలను, పార్టీ ప్రధానమునకు ప్రజల ఆకర్షించి ఎంపూర్ణ అధికారమును సాధించను చేసేటటుగా వినియోగించు కోవాలనేది, కమ్యూనిస్టులు ఎంతో కాలంనుండి అనుసరించే ఎత్తుగడ. ఓటుతో వారికి అధికారం వస్తే వద్దంటూరా ఏమిటి? అధికారం ఒక రాజకీయపార్టీకి ప్రధాన ఆశయంకాదా ఏమిటి? అది ఓటుతో వస్తే వద్దలాలా ఏమిటి? ఓటుతో అధికారం రావడమంటే, రంగంలో ఇతరపార్టీలు వుండి వుంటాయన్న మాటేగదా? అంటే ప్రజాస్వామ్య పోర మాట్లాడు సంఘంలో వుంటాయనే గదా? అట్టి సంఘంలో ప్రజాస్వామ్య పద్ధతికి అధికారమునకువస్తే - కమ్యూనిస్టు ఆశయమైన నియంతృత్వమును స్థాపించి, సంపదను, అస్తిని ప్రభుత్వ స్వాధీనంచేసుకొని, ప్రభుత్వాన్ని తగు గుర్తేహక్కుగా చేసుకొని, మరో పార్టీ ఆధిప్తాయం అమలులోలేకుండా చేయను ఏకపక్ష రాజ్యమును నెలకొల్పటం అంతములువుకాదని వారెరుగుదురు. అందు వల్లే ప్రజాస్వామ్య హక్కుల వినియోగించుకొని అధికారమునకువచ్చినా-ప్రజాస్వామ్యమునకు స్వస్థిచెప్పతారు. వుచా మారణకు రష్యా విప్లవానంతరం రష్యాలో ధూమాకు ఎన్నికలు జరిగాయి. కమ్యూనిస్టులకు నాలుగవ మండ్రా సీట్లు రా లేదు. వెంటనే ధూమాకు పడగొట్టారు. అల్లావే 1939 లో లాటియాలో ఎన్నికలలో అధిక సంఖ్యాకులుగా వచ్చిన కమ్యూనిస్టులు అధికారమును స్వాధీనంచేసుకొని, ఏకపక్ష రాజ్యాంగం అమలుపెట్టారు. అలాటి ఎన్నికలలో పాల్గొనిన పార్టీలన్నీటిని నిషేధించి ఆణిచివేశారు. ఇంతెందుకు 1948 లో మాంగరీలో జరిగిన ఎన్నికలలో 100-కి 17 ఓట్లువచ్చిన కమ్యూనిస్టులు - అధిక సంఖ్యాకులుగా గెలిచిన సోపరితలను, తదితరులను హతమార్చి, రష్యా సేనల సహకారంతో ఇంతవరకూ ఎన్నికలేకుండా పరిపాలించుచున్నారు. కావున కమ్యూనిజం ఎచ్చటన్నా, ఏ దేశంలో అధికారంలో స్థిరపడినా, ఏకపక్ష నియంతృత్వంగా మారితే వుండగలదు. ఆ విధానము సరి అయినదని వారి నమ్మకం. తేని యడల అట్టిపద్ధతులను ఇండియన్ కమ్యూనిస్టులు ఖండించరెందుకని? వైగా ఆ విధానముల విమర్శించినవారిని గోళిమాలని, తోడుగొంగలని నిందించడం దేని? కావున వారి అంత్య ఆశయం ప్రపంచాధిపత్యం. అది దేశం తర్వాత దేశంలో ప్రజల ప్రభుత్వ పనివారిగా మార్చితే బ్రహ్మాండమైన విశ్వవ్యాపిత ఆధునిక రాజకీయమును నిర్మించడం దాని ధ్యేయం. గతంలో కొన్ని కుటుంబాలు ప్రజ సంభూతులుగా నాటకమాడి, రాజ్యాధికారమునకు తరతరాలుగా వాంఛించుకొనింది. కమ్యూనిస్టులు క్యాక్టర్లవలె “తొలి, చట్ట శాసనం చేయటో ప్రపంచానికి పరిపాలకులుగా తమకు తాము నియమించుకొన్నారు. కాని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇద్దరినీ ఒకే ఎత్తుగడ. ప్రజలు అంగీకరించినప్పుడు, ప్రజలమృత్యు శివుని రాజులు పూజించలేదు గదా? యుద్ధాలు రక్తపాతం తలపెట్టి అయినా

రాజ్యాధికారమును నిలుపుకొనచూచిరి. పరిగ్గా కమ్యూనిస్టులు. అంతే. వీలయితే చట్టాన్ని పారహక్కుల వినియోగించుకొనడం. తేని యెడల ఆల్టర్నేటివ్ వుండనేవుంది. కాని కేరళలో వారి ఆశయం సాధ్యమవుతుందా? లాటియా, లుథేనియాలకు రష్యా సరిహద్దు. తూర్పు యూరపులో రెండవ ప్రపంచయుద్ధ కాలంలో ఎర్రసేనలువుండెను. కేరళలో అట్టి ప్రమాదంలేదు. కాగా కేరళ ఇండియాలో ఒక చిన్న దక్షిణతీరముకాదు. అందులోనూ అతి ఆప్రధానమైన రాష్ట్రం కూడాను. బాగ్లేకోట్ గా, జనాభాదృష్ట్యా, యుద్ధకీలక పరులలో రెక్కించలేముగదా? కావున ప్రమాదంలేదు అని సంతృప్తిపడవచ్చు. కాని దాని రాజకీయప్రభావం ఎల్లావుంటుంది. భారతదేశం ఒక యుగసంధిలోనున్న నేటి తరుణంలో అసీయాలో పెద్దదేశమైన వైగా కమ్యూనిస్టుల స్వాధీనమైవుండగా, ఇండోనేషియా, బియోనాసులులో కమ్యూనిస్టు కుట్రలు సాగుతుండగా, బర్మా - మలయా లలో సాయుధవర్తల జరుగుతుండగా, అసియాలో మిగిలిన గొప్పజనాభావున్న భారత దేశంపై కేరళ ప్రభావం ఏమిధంగా పడనుంది? కమ్యూనిస్టులు కేరళలో తమ ఆశయాలు సాధించలేనప్పుడు. దేశంలో మొత్తం వారి పతనానికి కేరళ నాంది అవుతుందా? లేదాని ఆధారంతో మిగిలిన రాష్ట్రాలు అదే మార్గాన వెళ్ళను అది కారణమవుతుందా? (పశ్చిమం.)

## స్వేచ్ఛావిహారం

(5-వ పేజీకొరవ)

కర్నూలుకు సమానంగా హైదరాబాదు ఏర్పడటం తలపెట్టించింది. ఆందోళన ఆరంభించిన జిల్లాలవారు కొంతవెనుకబడవలసి వచ్చెను.

ఆంధ్రోద్యమారంభ దశలో నెల్లూరు ప్రముఖులలో మొదట సమ్యక్సంగినవారు శ్రీ శ్రీ రెజవాడ పట్టాభిరామ రెడ్డిగారు, నేటి ఆంధ్ర ఆర్థికమంత్రి గోపాలరెడ్డిగారి కండ్రి. నెల్లూరుజిల్లా 1917-వ సంవత్సరమున సమితి యొసగువలెగా ఆ మండలానికి పట్టాభిరామ రెడ్డిగారి సలహా లభింపకపోయినది. వారు 1916 ననే పరుపపడించిరి. కాని ఆపట్టాభిరామ రెడ్డిగారి పేరును చాలవలకు నెల్లూరు వారునూ మలచిరి. వారి ఛాయపరిపూరిత మాయలు అరుదైనవి. కళాప్రభుత్వ శేఖరులాయకాశ్రీగారి శృంగారవైషద సర్వంకష విమర్శ గ్రంథమున మాత్రము కాననగు కావోలు!

## నెల్లూరు స్వతంత్ర ముగనిలువగలదు

రెజవాడ పట్టాభిరామ రెడ్డిగారు స్వస్థమైన పిమ్మట కాలంరెడ్డి ఆదివారాయనరెడ్డిగారు, ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారు, ఆ పిమ్మట రెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు ఆంధ్రోగూడిన మద్రాసు శాసనసభయందు ప్రముఖులుగనే యుండిరి. నెల్లూరు ప్రతి నిభూతగా, కాని, 1937 వలకును నెల్లూరు మండలమును సరియైన విధముగ వుర్రాకు వారు ఇతరఆంధ్రులుగూర్చింపరెరి. నెల్లూరు నకు సంతరిపదవి లభింపలేదు. ఆ సంవత్సరమున గోపాలరెడ్డిగారు స్థానిక పాలనాకాళా మంత్రియైరి. గోపాలరెడ్డిగారికి పనితనము నుండియు దేశభక్తి లక్షణములుండినను, చాలవలకునూ కండ్రి పట్టాభిరామ రెడ్డిగారి యొక్క అన్న (కీ. శ్రీ.) చంద్రశేఖర రెడ్డిగారియొక్క ఉచార లక్షణములనూ లభించి

నవి. కావ - మామయగు రిక్కివరపు రామి రెడ్డిగారు దేశభక్తులు, వరాన్యులు. యాలాగుననే ఎందరో నెల్లూరులో దేశభక్తులు, కవులు, పండితులు, గాయకులు, రసజ్ఞులు శతాబ్దములనుండి నేటివలకు ఉన్ననూ, మర్రాసునుండి వంగోలు స్త్రీమనరాజీవ పిమ్మట ఇతర మండలాల ఆంధ్రులు అనేకులు నెల్లూరును గూర్చి ఆసక్తులేవారు కాదు. నేటికిని ఏ సారస్వత, నాటక, ఇత్యాది చర్చలలో నెల్లూరు పేరే వినిపించదు, కనిపించదు. కాని, ఎవరో తెల్లీ వీరులు మరచినంత మాత్రాన నెల్లూరు గొప్పవారు అడుగంటి యుండలేదు, అడుగంటరు. నెల్లూరు “సర్కారు” జిల్లాలలోరాదు, “రాయల సీమ”లోరాదు. కాని దానియంతట అదియే స్వతంత్రముగ నిలువగలదు. అల్లరిచేసిన అన్ని జిల్లాలు పైకి వచ్చినవా? వచ్చునా? ఆంధ్రదేశానికి కీర్తి చిరస్థాయిగ నుండుటకే నెల్లూరుమండలానికి మరల మంత్రిత్వము, అందులోనూ ఆర్థిక మంత్రిత్వము మలల లభించుటయైనది. ఆంధ్ర రాజ్యానికి జయ!

## బొంబయి ఆంధ్రులు- తెలుగువారు ఏకంకాలేదు

గడచిన ఆల్టి బరు ఆఖరువరకువుండిన ఆంధ్రయు, హైదరాబాదులోని తెలుంగాణాయూ నవంబరు 1 నుండి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముగ అందరి హర్షమునపొంది రూపెత్తినను గూడ, మా బొంబయినగరంలో ఆంధ్రులు అనీ, తెలుగువారనీ వ్యవహరింపబడుచునే యున్నారు. వారి సంఘాలుతేరు, వీరి సంఘాలుతేరు. ఇక్కడి ఆంధ్ర ఉన్నత విద్యా లయంలో కొండలు “తెలుగు వారు” (అనగా తెలుంగాణానుండివచ్చి ఇక్కడ కొన్ని సంవత్సరములుగ నివసించుచుండే వారి పిల్లలు) వున్నారు. కాని సంఘము అంతా ఏకంగాలేదు.

## బొంబయి స్పీకరు, ఒక మంత్రి తెలుగువారు

బొంబయి విధానసభకు సభాధిపతిగ నుండే సయాజీ లక్ష్మణశిలంగారు తెలుగువారు. వారిపెద్దలు తెలుంగాణానుండి వచ్చి బొంబయిలో నివాసమేర్పరుచుకొనినవారు. ఆశోక్ గృహాని మంత్రి ఎన్. ఎం. కాన మ్యూర్ నూ తెలుగువారే. వారి పూర్వీకులు తెలుంగాణానుండి వాగ్మరంలో నివాసస్థాన మేర్పరుచుకొనిరి. వాగ్మర గడచిన నవంబరు ఆరంభమునుండి బొంబయి రాజ్యంలో చేరినది కాబట్టి కానమ్యూరుగారునూ బొంబయి తెలుగువారు.

## బొంబయి తెలుగు- ఆంధ్ర ఐక్యంకావాలి

బొంబయిలో తెలుగు-ఆంధ్ర వికళం కావాలి. నాలుగుమాసాలక్రితం బొంబయికి వచ్చినపుడు మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారునూ ఉద్ఘాటించిరి. కావటం యుక్తమని వీరికివారికి ఉంది. కాని ఫలితము కనిపించటానికి ఇంకా కొన్ని మాసాలు పట్టెట్లు కన్పిస్తోంది. ఈ విషయాన్ని మరల ముందుమాటాం. బహుశః ఆంధ్రప్రదేశ్ ములోని “తెలుంగా” వారునూ “ఆంధ్ర” ప్రజలును అన్నివిధాల ఏకమైనప్పటికీ బొంబయి, పూనా, పోలవారు నగరములలోని “తెలుంగాణా” వారునూ, ఆంధ్రులును ఏకమవుతారేమో!

పాతపుస్తకాలకు-కొత్తపుస్తకాలు  
మీవద్దవుండే పాతపుస్తకాలు మావద్ద యిస్తే పరిశుద్ధముగా వైదుషేనీ కొత్త పుస్తకాలువలె తయారుచేసి యిస్తాము.  
—మేనేజరు - జమీన్దార్లు.

గూడూరు డి|| ము|| కోర్టులో  
O. S. 86 of 53. E. P. 125 of 55.  
వల్లటూరు కొండయ్య వాయుడు  
—వాది - (D. H.)  
వుదయగిరి రామకృష్ణయ్య-ప్రతివాది-(J. D.)  
ప్రతివాదితాలూకు యాక్రింది పెద్దూలు అస్తిని యానంబరు డిక్రికి వై కొర్టువారి ఎదుట 3-6-57 తేది యేలము జరుగబడును.  
పెద్దూలు:- నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు గూడూరు సబ్ డివిజనులో చేసిన గూడూరుట పుణ గూడూరుగ్రామం పాత 2-వ వార్డు, కొర్టు 7-వ వార్డులో తూర్పుకాపువీధిలోని ప్రతివాది యింటికి మాన్యు:- [త్రా] లేటు మనుషోలు చిం వెంటకున్నారెడ్డి ఇంటిగోడ [ద] సందు 5; [వ-పు] రాజసిధి. యీ మాన్యులోని 11 అంతములు మిక్తయిల్లున్నా, యిందుకు మాన్యుట్లు పవారాయన్నూ, తిలుపులు, ద్వాగబంధములుసహా. ఇందుకు సంబంధించిన కార్టిక్లము పూనూరు 18వ అంతములు. పర్సాగుపాట రూ. 4000/- లు.  
—మోక్ష - ముఖ్యమృత్యుఅయ్యర్ - వాదిపేదరు.



# రాజాజీ రామాయణము

(2వ పేజీ కొరవ)

రాముడు నిన్ను ప్రదేశమున నందమైన అద వితో విండియున్న నోక పెద్ద కొండను చూచింది "మనము పోవలసిన ప్రదేశ మదియేవా? మీ యాగమునకు అటంకము కలిగించుచున్న దుష్టులెవరు? వారిని వాశమునము చేయుటకు నేనేమి చేయవలెను?" అని విశ్వామిత్రుని ప్రశ్నించెను.

రామచంద్రుడు యుద్ధము చేయుటకు దురూహులైన నున్నారీ దీవెనలు పొందుటకు వాశించెను.

విశ్వామిత్రుడు వారితో "ఆ ప్రదేశము నకే మనము పోవుచున్నాము. అచ్చట శ్రీమన్నారాయణుడు తప మాచరించెను. "పో"టనే శ్రీమహావిష్ణువు వామనావతారమైతెను. అది నిష్కాశ్రమమని పిలువబడుచున్నది."

వీరొచ్చిన కుమారుడు ప్రహ్లాదమని మనుమడు అగు మహాబలిచక్రవర్తి యను ఆనుగుడు దేవతలు సహితము భయంపడునట్టి యశస్సుతో రాజ్యపాలన మొనర్చుచుండెను. మహాబలి తన ధైర్యసాహసముల వలన ఇంద్రునివలె మహాశక్తిని గడించెను.

సమస్త దేవతలను సంకఠిగాఁ బడసి న కాశ్యపుడు అతని భార్య అదితి ఇంద్రాది దేవతలను మహాబలి పాలిట పడక రక్షించుటకు విష్ణుమూర్తిని ప్రార్థించి తమకు పుత్రులైన జన్మింపమని యాచించిరి. వారి ప్రార్థనల ప్రతి ఫలముగా విష్ణు మూర్తి సౌందర్యరాశియైన బ్రహ్మచారి వామనమూర్తిగా జన్మించెను.

కాలక్రమేణ యావత్తు వామనమూర్తి మహాబలి అనుష్ఠించుచున్న యాగమునకు వెదలెను. అచ్చటకువచ్చిన ప్రజలు కోరుకొనిన దానములన్ని మహారాజానందముండి పొందుచుండిరి.

అనుగులెల్లరు నాచార్యుడు మహాబలికి గురువైన పుత్రుడు వామనమూర్తి రాకలోని రహస్యము తెలిగినవాడై మహాబలిని "ఈ బాలబ్రాహ్మణుడగునన్ను కోరికను దాన మొసంగవలదు. ద్రోహరయే నిన్ను త్రోసి పుచ్చుట కేలేంచు" అని హెచ్చరించెను.

ఈ హితవోధకు మహాబలి ఏ మాత్రము లక్ష్యపెట్టలేదు. ఎట్టి కోరికైనను తోగిది పుచ్చుకుంటు తన యభిమతము. అతడు ఆచార్యునితో "భగవంతుడే స్వయముగా వచ్చి నాయుద్ధ దానమును గ్రహించుకంటే ఘనతరమగు కార్యమేదియు నాకు సంభవించదు" అని సమాధాన పలికెను.

వామనమూర్తి తన పాదముతో మూడు అడుగుల భూమిని దానమిచ్చుని యాచించెను. మహాబలి యిందులకు సమ్మతించెను.

ఆ బుడుత బ్రహ్మచారి కలూలన త్రివిక్రముని పరిణామములో పెరిగి భూమిసంతయు ఒక్క అడుగు కొలతలోను, మటియొక అడుగుతో సర్వలోక సర్వస్వము నాక్రమించెను. మూడవ యడుగు దానము పొందుటకు ఎచ్చటను స్థానములేక పోవుటవలన భక్తి ప్రభావ కుండైన మహాబలి కిరన్నుపై తన పాదము నుంచెను.

ఈ కథ కేవలము సాంకేతికము. భగవంతుని దృష్టిలో భక్తుని కిరన్ను భూలోక, స్వర్గలోకములంత విశాలమైనది. విశ్వములో కాశ్యకేంద్ర గడించిన చిరాయుషస్వములో మహాబలి ఒకడయ్యెను.

మహాబలి కథావిధానము తెలింగించిన యనంతరము విశ్వామిత్రుడు రామునితో "ఇందు మొట్టమొదట శ్రీమన్నారాయణుడు తపపరి, కాశ్యపుడు తపమాచరించిన భరిత

మగా భగవంతుడు వామనావతారమైతెను. ఈపవిత్రప్రదేశమున నేనువివసించుచున్నాను. ఇచ్చటికే రాక్షసులువచ్చి నాపూజకు యాగమునకు అటంకము కలిగించుచున్నారు. ఇచ్చటికి నీరాక ఈ దుర్మార్గుమును కుదముట్టించుటకే"యని తెలియజేసెను.

"అట్లే యగుఁగాక" అని రాముడనెను. విశ్వామిత్రుడు ఇరువురు రాక్షసుల రాక ఆశ్చర్యములోని వారి అనందమునకు హేతుభూతమయ్యెను. ఆచారము ననుసరించి బుఱులు జలములను పండ్లనుపెరిగి. రాముడు విశ్వామిత్రునితో "తత్త్వము మీరు యాగమునకు సర్వమును నిర్వపణువుడు" అని చెప్పెను. ఆరాత్రియే విశ్వామిత్రుడు యాగమునకు దీక్షయొనెను.

మరునాటి ఉదయము రాక్షసులు త్వరగామేల్కొంచి విశ్వామిత్రుని కడకేలేంది "ఎప్పుడు రాక్షసులు వచ్చెదరు? మున్నందుగా మమ్ము హెచ్చరించిన మేము బాగరూపలమై నిద్దురలోఁ జిక్కువడకుండ ప్రయత్నిము చేసెదము" అని ప్రశ్నించిరి.

రాముడు పలికిన ఈ వాక్కులు బుఱులకు మిక్కిలి-సంతోషము కలిగింపఁగా వారు రామునితో "విశ్వామిత్రుడు మానవతము పూనియున్నాడు. అతడు మాటలాడఁడు. నిద్రనువీడి ఆటరాత్రులు, పగలులు మీరు యాగమును కాపాడవలెను" అని సలవిచ్చిరి.

రాక్షసులు పూర్తిగా ఆయుధపాలులై ఆటరాత్రులు, పగళ్ళు బాగరము చేసిరి. ఆటపడినము ఉదయమున రాముడు లక్ష్మణునితో "తమ్ముడా! క్రతువుల ప్రవేశమున కిదియే సమయము. మనము బాగరూకతో మెలంగవలయును" అని తెలియజేసెను.

అట్లు రాముడు చెప్పుచుండఁగానే హలో మాగ్నినుండి అగ్నిశ్వాలులు ప్రజ్వలిల్లెను. అగ్ని దేవునకు రాక్షసులు వచ్చినట్లు తెలియును. యథోచిత శాస్త్రకర్మల నాచరించుచుండఁగా ఆకాశమునుండి పెదబొబ్బలు విఁబడెను.

రాముడు తలపైకెత్తి మారీచుడు నుచా హుడు వారి అనుచులు మలిసపదాద్ధములను హలోమాగ్నిపై పెదబొబ్బలుటకు నిద్రముగా నుండుటఁ గాంచెను. రాక్షసవైరము ఆకాశమున కాలుమెల్లునలె ఆవరించియుండెను.

రాముడు "యాదుము. లక్ష్మణా!" యని గర్జించుచు మానవాత్మమును వదలెను. అది మోటుగు నస్త్రమువలె మారీచునకు గ్రుచ్చుకొని వానిని కేవలముతోనే మోసికొని సముద్ర తీరమున చేయిమైళ్ళ ఆవల విసరికొట్టెను.

రాముడు అగ్నియాత్మముతో సువాహువును సంహరించిన తదుపరి ఇరువురు రాజపుత్రులు ఆఖండమైన రాక్షసవైరమును సంపూర్ణముగా పరిమార్చిరి.

ఆకాశము మరల ప్రకాశవంతమయ్యెను. విశ్వామిత్రునకు తన యాగము సురక్షితముగా ముగియుటచే పరమానందము కలిగెను. "దశరథ మహారాజునకు నేను కృతజ్ఞుడను. మీరు నాకు క్షేమ సమగ్రముగా నిర్వహించి నారు. రాక్షసులారా! మీ మహావైరము నకు మెచ్చితిని. మీ వలన ఈ ఆశ్రమము మఱల విలయరంగమైన నిష్కాశమయినది." అని విశ్వామిత్రుడు నిర్వహించెను.

రామలక్ష్మణులు మరునాటి ఉదయమున తమ కాలకృత్యములు తీర్చుకొని భగవత్పూజ నల ఆనంతరము విశ్వామిత్రుని కడకేరి "ఇంకను ఏమైన ఆర్థ ఇచ్చెదరా?" యని ప్రశ్నించిరి.

రాముని జననములోని ఉద్దేశ్యము విశ్వా

మిత్రమహర్షికి తెలియజేసెను. తాను రామునికిచ్చిన కస్తూరముల కస్తీని యతఁడెఱుంగును. అయినను అనుకొనిన దానికంటే యథాశక్తి యనుభవించి నప్పుడే దానిఫలనరే నిస్పృహయగుచా!

విశ్వామిత్ర మహర్షి సంతోషము చెప్పుట కలది కాక యతనివదనము అగ్నిశ్వాలువలె పగికాంచుచుండెను. అతఁడొకను దాను రామునికి చేయవలసిన ఉపకారమును గూర్చి యాలోచించెను. అది - నీతతో రాజపుత్రుని వివాహము జరిపించుట.

అచ్చట మహర్షులెల్లరు సమాజేకమై రామునితో "విదేహ రాజ్యమునకు రాజధానియైన మిథిలా నగరములో కీర్తినుండుడు, ఋషి కుల్యుండైన జనక మహారాజు యాగముచేయుటకు తలపెట్టియుండుటచే మేమచ్చటకు తరలుటకు నిశ్చయించుకున్నాము."

మేమందఱుము అక్కడకు పోవుచున్నాము. కనుక నీవు, నీ తమ్ముడు, మావెంట బయలుదేలి రావలెను. అయోధ్య యువరాజున నీవు జనకమహారాజు నాస్థానములోనుండు అద్భుత భనుమ్మును గాంచుటకు యోగ్యుండవు" అని నడిచిరి. ప్రయాణము నిశ్చయమయ్యెను. విశ్వామిత్రునితో రామలక్ష్మణులు జనకనిదేశమునకు బయలుదేరిరి. (సకేచము)

## నినీమా వార్తలు

(2వ పేజీ కొరవ)

### విక్రమ్ ప్రొడక్షన్స్ లో రెండు చిత్రాలు

బి. యస్. రంగా మార్గిందేయ చిత్రం కన్నడంలో బ్రహ్మాండంగా పోయింది. మంచి పేరు తెచ్చుకొంది. మల్లీ కన్నడంలో మరో పారాజిత్ చిత్రాన్ని రంగా ఆదిస్తున్నాడు. "మహిమనూరమన్న" గాధని ఎన్నుకొని పేరువచ్చు పూర్తిచేస్తున్నాడు రంగా.

"కిలాడి కిన్నెరరాము" కథని తెలుగులో నిర్మించే ప్రయత్నాల్లో ఉన్నాడు రంగా.

### లలితాపిలిమ్మ 'అవకుళి'

చరిత్రానీ చిత్రాన్ని ఆందించిన లలితా పిలిమ్మ 'అవకుళి' పారాజిత్ కాన్ని పునః నిర్మిస్తోంది. చరిత్రానీలాగా ఇదిగూడా ప్లాగ్ కేప్ట్ చిత్రమే. పి. పుల్లయ్య డైరెక్టర్షిప్ లో రూపొందినది. పురాణాల్లెల్లర్ పుల్లయ్య కోడలు మారేయ అనుకోవచ్చు.

### బభ్రువాహన ప్రారంభోత్సవం

భారతీ ప్రొడక్షన్స్ వారి ప్రప్రథమ పారాజిత్ చిత్రం ప్రారంభోత్సవం వాహినీ స్టూడియోలో జరిగింది. విజయా నాగిరెడ్డి కమరాన్స్ వీ ఆకేళారు. యక. టి. రామారావు 'వేప్'కొట్టెడు. నాటి సెక్ మీద రాజసులో చన పనికేసింది. రచయిత - దర్శకుడు: సముద్రాల. కమార్ ఘోష్ కమరా. యక. టి. రామారావు, అంజలి, కివరాం, రాజసులో చన, సీతారాం, నేగింగి, పి. యస్. ఆర్, వారినటి, ముక్కామల మొదలైనవార్యు నటిస్తున్నారు.

### పాన్సులూరివారి 'సోప'

పాన్సులూరి బ్రదర్స్ వారు నిర్మిస్తున్న 'సోప' చిత్రంలో - నాయకీ-నాయకులుగా అంజలి, రామారావులు యకే చెయ్యబడ్డారు. రాజసులోచన, పి. హేమలత, విజయలక్ష్మి, శంకరాంబ, ముక్కామల, చాల్ కివరావ కృష్ణయ్య, రమణారెడ్డి, తేలంగి మొదలైనవార్యు నటిస్తున్నారు. దర్శకుడు కమలాకర నామోయనావు. సంగీతదర్శకుడు పి. యం. రాజా. యెంపిడి పాటలవరమా రికార్డింగ్ పూర్తిచెయ్యబడింది. కథ-మాటలు మహ్మది వరసరాజు.

## సంతృప్తి - సౌందర్యాన్ని రెంటినీ ఇవ్వగలరు



గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి ఆండ్ సన్సు నగల వర్తకులు చిన్నబాబు - నెల్లూరు

## పసిరికలు -

### కామెర్లు

భయపడ వలెదు  
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు,  
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

## పిళ్ళవారానికే

PARALYSIS CURE (Regd.)  
(Trade Mark No. 154754)  
మా మందు ఆమోఘంగా పనికేస్తుంది. ఆ వ్యాధి నుండి మిమ్ముల విముక్తి చేస్తుంది. దిగులుపడవలదు. వారంనుండు 8-12-0  
డా॥ బొమ్మా జితేంద్ర  
(బొమ్మా కేశవులు నమానలు)  
నెల్లూరు

## నవుంసక తెలం

అంగవరములు బలపావరికొంది. చిన్న డైవర్ తిరిగియధాప్రకారంఅయి పూర్తి పొట్టునుభవించుటకు 50 పం॥ ప్రభాగ్రి గలది. 1 సీపా రూ. 10/- వి. పి. 1-4-0 కావలసినవాని 1.4-0 పం చేసి. ఇందులో స్పెషల్ రికం అర్జంటుగుణంను రూ. 25/- డాక్టర్ రత్నం సన్సు (క.న.) మలకపేట బిల్డింగ్స్ - హైదరాబాద్ -2.

## కుప్పు - బొల్లి

### సర్వమేహ పొడలకు

గ్యారంటీ చికిత్స

## రెడ్డి & కో

శ్రీకృష్ణాశ్రమం - (స్థాపితం 1920)

చాడీ ఆఫీసు : బ్రాంచి :  
గోపాలపురం కాపురది  
తూర్పుగోదావరిజిల్లా. నెల్లూరు



# నెల్లూరు ప్రెస్ పర్కర్ల మహాసభ

21 తేది కో.ఆఫ్ రేటివ్ నెం. 19 లో బ్యాంకు భవనంలో, శ్రీ పెళ్ళుకూరు రామ చంద్రారెడ్డిగారిధ్యక్షతన, నెల్లూరు పట్టణ ప్రెస్ పర్కర్లు యూనియన్ పృథమ వార్షికోత్సవం విజయవంతంగా జరిగింది. సభకు శ్రీచల లక్ష్మీవరప్రసాదగారు ప్రారంభించారు. ఉదయాన్నే వలసైవీధుగా ఓకే ప్రెస్ లో కార్యక్రమంగా పనికేస్తున్న పై. పెంచలయ్యగారిచే సంఘ కార్యాలయవద్ద పతాకావిష్కరణతో సభను గావించబడింది.

శ్రీ వి. రామమూర్తి, యా.ఎస్. రాజారావు, యా. శ్రీనివాసులుగార్లు పార్వ సతో సమావేశం ప్రారంభమైంది.

పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రీ శ్రీచల లక్ష్మీ వరప్రసాదగారు సభను ప్రారంభిస్తూ, "ఆచుపని చాలకష్టమైంది. ఆలోచించ వలసివుంటుంది. కావున మీ మనస్సులు నిర్మలంగా వుంచుకోవలసి వుంటుంది. ఉదాశివం వహించరాదు. ప్రేమ యూని యన్లు వున్నామనా, కార్యక్రమ తగాదాలు ఏదైతేరైతే ఆటంకం గావున్నవి. ఉదాశివం, నిర్లక్ష్యభావం లేకుండా ప్రెస్ కార్యక్రమం మెలగాల. ప్రెస్ యజమానులకున్న రిఫ్యూల కేయ వచ్చు. పరిధిని సమైక్య కేయదం నుంచికాదు. సమైక్యతనుంచూ చాల దీర్ఘంగా ఆలోచించాల. కార్యక్రమ, యజమానులమధ్య సామరస్యం ఎంతైనా అవసరం. అప్పుడే మీ సమస్యలు సులభంగా పరిష్కరితమౌతాయి." అని ప్రెస్ పర్కర్లకు సలహా యిచ్చారు.

పిమ్మట "ప్రకృతిమాత" సంపాదకులు శ్రీ వల్లభుని నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ, పూర్వం యజమానులు కార్యక్రమ పట్ల గాఢమైన ప్రేమాదరణలు ప్రదర్శిస్తుండేవాడనీ, కాని యిటీవల కార్యక్రమం పరిగా పనికేయదంలేదనీ, మితిమీరిన కోర్కెలు కోరుతున్నారనీ అందువల్ల యజమానులు నష్టపడుతున్నారని చెప్పుకొనినీ, కావున యజమానులు, కార్యక్రమ సామరస్యం పెంపొందించుకోవాలనీ, యజమానులు కూడ కార్యక్రమ క్షేమాన్ని కోరాలనీ, కార్యక్రమ కనీస తీవ్రతవసరాలను సరిపోయే తీరాలివ్వాలనీ తెప్పారు. సంఘభావం ఆలవరచు కోవలసిందిగా కార్యక్రమకు వుద్బోధించారు. మలవివక్షత లేకుండా, ప్రెస్ కార్యక్రమ విడ్డూరకు, నష్టకలిత జాతులనువలెనే, విద్యాపథములు ప్రభుత్వం కల్పించాలని కోరారు.

కార్యదర్శి దత్తగిరి నికేతక రయారు కేయ లేదనీ తెప్పించుచు, సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పి. యతిరాజులు సంఘ కార్య కలాపాలనుగురించి నివేదించారు. డి. బుచ్చయ్య, ఆనం రామలింగారెడ్డి, బి. పెంకిలెడ్డి, కస్తూరి కృష్ణయ్య, ఆదిత్యయ్య, బాబూ రావు, డి. ముక్కంటి, గంగా రమణయ్యగారిలు మాట్లాడారు. డి. నరసింహం సందేశములనుచదివారు.

పిమ్మట సభాధ్యక్షులు శ్రీ పెళ్ళుకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ప్రెస్ పర్కర్లు యూనియన్ కాలారిష్టులను దాటి నిర్బంధనీ, అతిఅభివృద్ధి గావాలంటే వర్కర్లందరూ విశయ శక్తితో మెలగాలనీ ప్రకృతిమాతను యూనియన్ కార్యకలాపాల్లో గాని, ఎన్నికల విషయంలోగాని తనకేమీ కోర్కె

లేదనీ తెప్పారు. ప్రెస్ కార్యక్రమ కనీస తీరాలివ్వించాలని కోరారు. ఎతిరాజులు గారు, నివ్యాంకా సంఘసేవ కేకారని తెప్పారు. కార్యక్రమ, యజమానులు సామరస్యంతో మెలగాలని కోరారు. ప్రెస్ పర్కర్లు తమలో తాము తగాదాపడకుండా, సంఘభావంతో యూనియన్ పురోభివృద్ధికి పాటుపడాలని విజ్ఞప్తికేరారు. తర్వాత కార్యదర్శి ఎన్నికలుజరిగాయి. పి. ఎతిరాజులు అధ్యక్షులుగాను, కస్తూరి కృష్ణయ్య, ఉపాధ్యక్షులుగాను, వంగారామమూర్తి కోశాధికారిగాను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

కార్యదర్శి, ఉపకార్యదర్శుల పదవులకు పోటీజరిగింది. కార్యదర్శి పదవికి పి. యా. గోవిందస్వామి, ఉప కార్యదర్శులుగా శ్రీ వి. ముక్కంటి, ఎన్. సి. లోకయ్యగారిలు ఎన్నికయ్యారు. పిమ్మట పి. యా. గోవిందస్వామి



మహాసభలో సంఘ గౌరవాధ్యక్షుడు శ్రీ పెళ్ళుకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రవచనీస్తున్నారు. ప్రక్కన నిల్చుని వున్నవారు అధ్యక్షుడు పి. ఎతిరాజులు. రెండు చివర, ప్రశంసా పద్యరత్నములను జమీన్దారు ప్రెస్ పర్కర్లు శ్రీ పెళ్ళుకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారికి సమర్పించారు. యూనియన్ వారు సభ్యులకు

పుష్పాహరణిండుకేరారు. ప్రెస్ కార్యక్రమంగావుండి, యజమానులయన యూనియన్ గౌరవ పథ్యులు శ్రీ నాథూరు వెంకటసుబ్బయ్య, బాలాజీ సింగగార్లు - ప్రెస్ వర్కర్లు ఘనంగా సవాసించారు. పి. ఎతిరాజులుగారి వందనపమర్పణంతో, వాటి కార్యక్రమం ముగిసింది. -మా. వి.

**డర్బి లాటరీ**

**టీ క్లెట్టు**

మీ అదృష్టమును ఆహ్వానింపుడు  
మొదటి బహుమతి రు. 700000

టిక్కెట్టు 1-8 రూ. 14/- లు.

ముగింపు తేది : 4-5-1957

డ్రా : 1, 3-6-1957

తేను : 5-6-1957

**Venus Book House,**  
Trunk Road - Nellore

**అజ్ఞానకులనూ క్షేత్రపెట్టె**

**పెద్దలికాలం**

**సారథి చిత్రం**

**25**

**విజయలక్ష్మి**

**నవయుగ్ విడుదల**